

ความผูกพันในครอบครัวที่มีปฏิสัมพันธ์เชิงพลวัต

ภัคเนตร พุทธิโกสิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาทัศนศิลป์และการออกแบบ

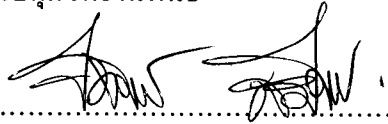
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2560

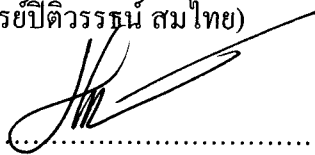
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์
ของ กักเนตร พุทธิโกติน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศิลปกรรมศา
สตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

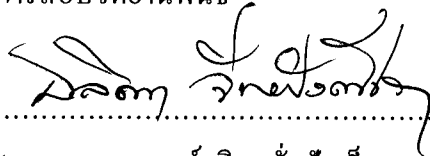

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ปิติวรรณ สมไทย)

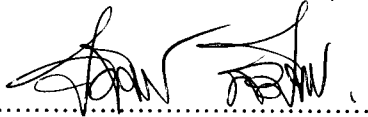

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์เทพศักดิ์ ทองนพคุณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

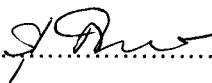
..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์อลิตา จันผิงเพชร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ปิติวรรณ สมไทย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เทพศักดิ์ ทองนพคุณ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งฟ้า กิติญาณสุนต์)

คณะศิลปกรรมศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์และการออกแบบ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ เทพศักดิ์ ทองนพคุณ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ตามเป้าหมายได้ด้วยดีเพราะความเมตตา ช่วยเหลือและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งของรองศาสตราจารย์ปิติวรรณ สมไทย อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์เทพศักดิ์ ทองนพคุณ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการแนะนำแนวทางการทำงานรวมทั้งหัวข้อในการศึกษาค้นคว้าและ รองศาสตราจารย์อลิตา จันฝังเพชร ที่ช่วยแนะนำแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมและแนวทางการดำเนินงานวิทยานิพนธ์ ตลอดจนขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่สั่งสอนและให้ความรู้ต่อผู้วิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณบุคคลในครอบครัวทุกท่านที่ดูแลสนับสนุนการเรียน โดยเฉพาะมารดาที่ได้ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเรียนครั้งนี้ พร้อมทั้งกำลังใจจากทุกๆ ท่านรอบข้างที่ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี ขอขอบพระคุณ

ภัคเนตร พุทธิโกสิน

54920582: สาขาวิชา: ทักษะศิลป์และการออกแบบ; สป.ม. (ทักษะศิลป์และการออกแบบ)

คำสำคัญ: ความผูกพัน/ ครอบครัว/ ปฏิสัมพันธ์เชิงพลวัต

กัศเนตร พุทธิโกศล: ความผูกพันในครอบครัวที่มีปฏิสัมพันธ์เชิงพลวัต(THE DYNAMIC INTERACTION IN FAMILY TIES) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ปิติวรรณ สมไทย, สม., เทพศักดิ์ ทองนพคุณ, สม., 80 หน้า. ปี พ.ศ. 2560

ชีวิตทุกชีวิตที่เติบโตขึ้นไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ สัตว์ ต้นไม้ ย่อมต้องการการดูแลเอาใจใส่จากความรัก ความอบอุ่น และการปกป้องดูแล เพื่อให้เจริญเติบโตไปสู่อนาคตที่สวยงามโดยมีฐานของสามเหลี่ยมเป็นความผูกพันระหว่างพ่อ แม่ ถ้าพ่อกับแม่มีความสัมพันธ์รักใคร่ ประองคองแน่นแฟ้นก็จะส่งผลถึงส่วนยอดของสามเหลี่ยม คือลูก ให้มันคงเติบโตเป็นพลเมืองดีของชาติสืบไป ปัจจัยหรือสิ่งที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ความผูกพันในครอบครัวเป็นไปด้วยดี ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อแสดงให้เห็นถึงความผูกพัน ความรัก ความอบอุ่น ในครอบครัวของข้าพเจ้า 2. เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความรัก ความอบอุ่นของสถาบันครอบครัว 3. เพื่อแสดงให้เห็นถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว อันเกิดจากรักความอบอุ่นที่มีให้กันในครอบครัวอันเกิดมาจากสายใยที่มาจากสายเลือดเดียวกัน 4. เพื่อให้ผลงานที่สร้างสรรค์จากการวิจัยนี้สามารถเป็นตัวอย่างของสถาบันครอบครัวในปัจจุบัน ให้ตระหนักถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวที่ขาดพ่อหรือแม่

“ความผูกพันในครอบครัวที่มีปฏิสัมพันธ์เชิงพลวัต” ใช้เทคนิคการ จุด ซึ่งเป็นทัศนธาตุเริ่มต้นเล็กๆ มารวมกัน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความรัก ความอบอุ่นของสถาบันครอบครัวและการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว อันเกิดจากรักความอบอุ่นที่มีให้กันในครอบครัวอันเกิดมาจากสายใยที่มาจากสายเลือดเดียวกัน โดยผลงานที่สร้างสรรค์จากการวิจัยนี้สามารถเป็นตัวอย่างของสถาบันครอบครัวในปัจจุบัน ให้ตระหนักถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวที่ขาดพ่อหรือแม่

ผลของการวิจัยฉบับนี้แสดงให้เห็นถึง ความรัก ความผูกพัน ความอบอุ่นอันเกิดจากบุคคลในครอบครัวอันเป็นที่รัก และแสดงให้เห็นถึงผลที่เกิดจากรัก ความผูกพันของบุคคลในครอบครัวนั่นคือ การมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลในครอบครัวเชิงพลวัต โดยหวังว่าจะส่งผลต่อผู้ชมผลงานให้ตระหนักถึงความใกล้ชิดของสถาบันครอบครัว จากการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นของบุคคลในครอบครัวของข้าพเจ้าบนผลงานสร้างสรรค์ และวิจัยฉบับนี้

54920582: MAJOR: VISUAL ARTS AND DESIGN; M.F.A. (VISUAL ARTS AND DESIGN)

KEYWORD: THE DYNAMIC INTERACTION/ FAMILY/ TIES

PHAKKANATE PHUTTIPOKIN: THE DYNAMIC INTERACTION IN FAMILY TIES. ADVISORY COMMITTEE: PITIWAT SOMTHAI, M.F.A., THEPASAKDI THONGNOPKOON, M.F.A., 80 P. 2017.

Every growing life, whether it is a human being or an animal, or even a plant, needs to be looked after with affection, care and protection to beautifully blossom. With the fundamental of a life pyramid as a relationship between parents, the strong and affectionate relationship will positively affect a child's life, which is the top of the pyramid. The stable foundation can lead to a flourishing life of a child and close connections in family ties. The objectives of this painting creation are as follows. 1. To express the close connection, love, warm heartedness of my own family through paintings 2. To reflect the affection and cordiality of the family institution 3. To demonstrate the interactions amongst family members on the basis of affection and cordiality from the family ties 4. To create an impact with this research on the family institution nowadays in order to appreciate the interactions in a single-parent family.

Pointillism technique is used in “The Dynamic Interaction in Family Ties”. All the dots which are a basic visual element form a shape of each family member as the reflection of the conjugation of the family’s bonds to become affectionate, warmhearted, and interactive in a family, which are initiated by the family ties. The research outcome can be the role model for the interactions among the members of single-parent family.

The result of this creative research demonstrates the harmonious combination of dots, shapes of family members’ figure, color usage and spaces, which expresses the feeling of love, connection, and warm heartedness. The aim of this research is to create an impact on the audiences to realize the importance of intimate interactions amongst family members, which can result in the family stabilization, through all the paintings and this paper based on the interactions in my own family.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญภาพ	ซ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
วัตถุประสงค์ของวิจัย.....	2
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2 เอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้อง.....	5
ความผูกพัน.....	5
ครอบครัว.....	7
อิทธิพลที่ได้รับจากสิ่งแวดล้อม.....	10
อิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปกรรม.....	15
อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ.....	25
สรุปอิทธิพลที่ได้รับ.....	35
3 วิธีดำเนินงาน.....	36
การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล.....	36
การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อผลงานสร้างสรรค์.....	36
การขั้นตอนการสร้างสรรค์และพัฒนารูปแบบ.....	38
การดำเนินการสร้างสรรค์.....	38
การวิเคราะห์ผลงานและการดำเนินการแก้ไข.....	38
การปรับปรุงแก้ไขผลงานสร้างสรรค์.....	38
การสรุปอภิปรายและประเมินผลงาน.....	39
การออกแบบภาพร่าง.....	40
4 การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์.....	46
วิเคราะห์ผลงานโดยรวม.....	46

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
วิเคราะห์ทัศนธาตุ.....	47
การวิเคราะห์การจัดวางองค์ประกอบ.....	62
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
สรุปผลการดำเนินงาน	63
ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	66
ภาคผนวก ก	67
ภาคผนวก ข	77
ภาคผนวก ค	79
ประวัติย่อของผู้วิจัย	81

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ชายกับแม่กำลังซักผ้า.....	11
2 แม่กับน้ำกำลังทำขนม.....	11
3 แม่กับน้ำกำลังนอนคุยกัน.....	12
4 ชายกับน้ำกำลังดูทีวี.....	12
5 ชายกับแม่กำลังจุดมันในไร่.....	13
6 น้ำคนที่ 1 และ น้ำคนที่ 2 กำลัง ยืนดูไร่.....	13
7 ชายกับน้ำและแม่กำลังกรวดน้ำ.....	14
8 น้ำคนที่ 1และ น้ำคนที่ 2 กำลังกลับจากเก็บแผ่นยางพารา.....	14
9 แม่และน้ำคนที่ 1 กำลังพายายเดินเล่น.....	15
10 (The Child's Bath) โดยคัสซาตต์ ค .ศ.1893.....	18
11 Nurse Reading to a Little Girl (1895), pastel.....	19
12 Summertime by Mary Cassatt, c. 1894, oil on canvas.....	20
13 ตัวอย่างผลงานในงานแสดงเดี่ยวชุด “วิถีชีวิต :ทุกข์และสุขมีร่วมกัน”.....	22
14 ตัวอย่างผลงานในงานแสดงเดี่ยวชุด “วิถีชีวิต :ทุกข์และสุขมีร่วมกัน”.....	22
15 รางวัลยอดเยี่ยมอันดับหนึ่ง การประกวดจิตรกรรมร่วมสมัยพานาโซนิค ครั้งที่ 13 พ.ศ.2554....	23
16 กามิย์ ปีซาโร, เกี้ยวฟางที่เอราญี ค.ศ. 1889, งานสะสมส่วนบุคคล.....	24
17 George-Pierre Seurat.....	30
18 Bathers at Asnières	32
19 Sunday Afternoon on the Island of La Grande Jatte.....	33
20 oil from <i>Circus Sideshow (Parade de Cirque)</i> (1889).....	34
21 ภาพร่างจีนที่ 1 ชื่อผลงาน งานเช้า.....	40
22 ภาพร่างจีนที่ 2 ชื่อผลงาน ข้าวเช้า.....	41
23 ภาพร่างจีนที่ 3 ชื่อผลงาน เป้าหมาย.....	42
24 ภาพร่างจีนที่ 4 ชื่อผลงาน ทำครัว.....	43
25 ภาพร่างจีนที่ 5 ชื่อผลงาน งานประจำ.....	44
26 ภาพร่างจีนที่ 6 ชื่อผลงาน ก่อนนอน.....	45
27 ตัวอย่างภาพการวิเคราะห์การใช้จุดภายในผลงาน ชุดที่ 1 ช่วงเช้า.....	47
28 ตัวอย่างภาพการวิเคราะห์การใช้จุดภายในผลงาน ชุดที่ 2 ช่วงกลางวัน.....	48
29 ตัวอย่างภาพการวิเคราะห์การใช้จุดภายในผลงาน ชุดที่ 2 ช่วงเย็น.....	48

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
30 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 1 ชั้นที่ 1.....	49
31 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 1 ชั้นที่ 2.....	50
32 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 1 ชั้นที่ 3.....	51
33 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 2 ชั้นที่ 1.....	52
34 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 2 ชั้นที่ 2.....	53
35 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 2 ชั้นที่ 3.....	54
36 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 3 ชั้นที่ 1.....	55
37 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 3 ชั้นที่ 2.....	56
38 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 3 ชั้นที่ 3.....	57
39 ตัวอย่างภาพการวิเคราะห์การใช้น้ำหนักภายในผลงาน.....	58
40 ตัวอย่างภาพการวิเคราะห์การใช้สีภายในผลงานชุดที่ 1.....	59
41 ตัวอย่างภาพการวิเคราะห์การใช้สีภายในผลงานชุดที่ 2.....	60
42 ตัวอย่างภาพการวิเคราะห์การใช้สีภายในผลงานชุดที่ 3.....	61

บทที่ 1

บทนำ

ชีวิตทุกชีวิตที่เติบโตขึ้นมาไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ สัตว์ ต้นไม้ ย่อมต้องการการดูแลเอาใจใส่จากความรัก ความอบอุ่น และการปกป้องดูแล เพื่อให้เจริญเติบโตไปสู่อนาคตที่สวยงาม

การแสดงออกถึงความผูกพันระหว่างแม่กับลูก รู้สึกได้จากสายตาขณะที่จ้องมองลูก น้ำเสียง และคำพูดที่ใช้กับลูก การลูบไล้สัมผัสส่วนต่าง ๆ ของร่างกายลูกรวมทั้งการหอมเทวเวลา กำลังกายกำลังใจให้ลูกซึ่งถึงแม้ว่าพ่อแม่บางคนจะไม่แสดงออกอย่างชัดเจน โจงแจ่งต่อสายตาผู้อื่น แต่สำหรับลูกแล้วจะสัมผัสได้ถึงสายใยสัมพันธ์ที่เขาได้รับ อันจะส่งผลถึงการสนองตอบด้วยการแสดงอาการคลอเคลีย อยากให้แม่อุ้ม โอบกอด ป้อนอาหารให้ในตอนที่เขายังช่วยตัวเองไม่ค่อยได้ รวมทั้งการขอคำปรึกษา แนะนำเมื่อมีปัญหาทางใจเมื่อเข้าสู่วัยเรียนและวัยรุ่น การแสดงออกของแม่ในระยะเริ่มต้นชีวิตของลูกส่งผลถึงการอยู่รอดทางกายของลูก เนื่องจากลูกมนุษย์พึ่งพาตัวเองในเรื่องอาหารไม่ได้เลยต้องนอนแบเบาะคอยให้ แม่อุ้มประคับประคองขึ้นมาป้อนอาหารให้จนถึงปากเป็นเวลานานหลายเดือนจึงจะสามารถหยิบจับอาหารใส่ปากได้เอง ส่วนด้านการอยู่รอดทางจิตใจ อารมณ์นั้น ลูกมนุษย์ต้องการการอุ้มประคับประคองจากผู้ใกล้ชิดด้วยการปลอบโยนให้กำลังใจให้มีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ เช่น การอยู่คนเดียวเมื่อแม่ต้องไปทำธุระ ไปจนถึงเรื่องยากขึ้นตามลำดับ เช่น เดินไปโรงเรียนเอง เลือกเรียนมหาวิทยาลัย หรือสายวิชาชีพด้วยตนเอง เป็นต้น ดังนั้น ความผูกพันในอีกมิติหนึ่งจึงเป็นปฏิกริยาสะท้อนระหว่างการแสดงออกของลูก ตอบสนองต่อการที่พ่อแม่แสดงความห่วงหาอาทร รักใคร่ หวังดีต่อลูกด้วย เป็นเสมือนสามเหลี่ยมที่เป็นพลวัต (มีความเคลื่อนไหวสะท้อนกลับไปมาตลอดเวลา) ระหว่างพ่อกับแม่ แม่กับพ่อ พ่อกับลูก ลูกกับพ่อ แม่กับลูก และลูกกับแม่ โดยมีฐานของสามเหลี่ยมเป็นความผูกพันระหว่างพ่อ แม่ ถ้าพ่อกับแม่มีความสัมพันธ์รักใคร่ ประองดองแน่นแฟ้น ก็จะส่งผลถึงส่วนยอดของสามเหลี่ยม คือลูก ให้มันคงเติบโตเป็นพลเมืองดีของชาติสืบไป ปัจจัยหรือสิ่งที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ความผูกพันในครอบครัวเป็นไปด้วยดี

ดังนั้น ครอบครัวของข้าพเจ้าที่ประกอบด้วย ยาย แม่และน้ำ ที่เลี้ยงดูข้าพเจ้าตั้งแต่วัยเยาว์ จนถึงวันนี้ ข้าพเจ้าจึงต้องการสร้างสรรค์ผลงานจากประสบการณ์ของข้าพเจ้าและ เพื่อให้ศิลปะของข้าพเจ้าแสดงถึงสถาบันครอบครัว และสะท้อนความผูกพันอันแสนอบอุ่นของบุคคลภายในครอบครัวของข้าพเจ้าเอง

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้าได้แรงบันดาลใจจากความอบอุ่น ความรัก ความเมตตา และความสุข ที่ได้รับจากบุคคลในครอบครัว

ข้าพเจ้าไม่มีบิดา เป็นเด็กคนเดียวในบ้านที่ห้อมล้อมไปด้วย ยาย แม่ น้ำอึก 3 คน ทุกคนล้วนมอบความรักความอบอุ่น ความสุขให้แก่ข้าพเจ้าตลอดเวลา จนทำให้ข้าพเจ้ามิได้รู้สึขาดความรักความอบอุ่น จากผู้เป็นพ่อเลย ความรู้สึกเหล่านี้ อยู่ในความทรงจำของข้าพเจ้าตลอดมาตั้งแต่จำความได้จนถึงทุกวันนี้ ข้าพเจ้าจึงต้องการสร้างสรรค์ผลงานจากประสบการณ์ของข้าพเจ้าและแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานที่ต้องการแสดงออกถึงความรัก ความอบอุ่นที่หล่อเลี้ยงข้าพเจ้าให้เติบโตมาในครอบครัวแห่งความสุขนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของวิจัย

1.2.1 เพื่อแสดงให้เห็นถึงความผูกพัน ความรัก ความอบอุ่น ในครอบครัวของข้าพเจ้า

1.2.2 เพื่อค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันครอบครัวถึงปฏิสัมพันธ์เชิงพลวัตและสัมพันธภาพในบริบทต่างๆ

1.2.3 เพื่อแสดงให้เห็นถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว อันเกิดจากความรักรักความอบอุ่นที่มีให้กันในครอบครัวอันเกิดมาจากสายใยที่มาจากสายเลือดเดียวกัน

1.2.4 เพื่อนำประสบการณ์จากชีวิตจริงและข้อมูลมาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม โดยใช้เทคนิคการจุดสีลงบนผ้าใบจากการวิจัยนี้สามารถเป็นตัวอย่างของสถาบันครอบครัวในปัจจุบันให้ตระหนักถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวที่ขาดพ่อหรือแม่

1.3 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ความผูกพันระหว่าง พ่อ แม่ ลูก ในแต่ละครอบครัวต้องเริ่มตั้งแต่ภายในตัวของบุคคลแต่ละคน คือ พ่อ แม่ ที่มีความพร้อมและมีทัศนคติที่ดีต่อการมีลูก และมีประสบการณ์หรือภูมิหลังมาจากครอบครัวที่มีความรักใคร่ผูกพันกันดี บุคคลในครอบครัวช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจ ตลอดจนจนหน่วยงานและสังคมให้ความสำคัญและความรู้ความเข้าใจแก่พ่อแม่ ให้มีการแสดงออกด้วยความรักใคร่ ต่อลูกอย่างเหมาะสมทั้งหมดนี้จะร่วมกันเป็นพลังเสริมส่งให้ลูกซึ่งจะโตขึ้นเป็นพ่อและแม่ที่ดีในวันข้างหน้า

เด็ก ต้องการความรักใคร่ของพ่อของแม่ตลอดเวลา สายใยระหว่างพ่อแม่และลูกจะต้องแน่น หากครอบครัวขาดพ่อหรือแม่ บุคคลในครอบครัวที่มีส่วนในการเลี้ยงดูมีความรักใคร่ ปฏิสัมพันธ์แน่นแฟ้น สายใยนั้นจะแน่นคืออยู่เสมอ ถ้าทุกคนในครอบครัวทำตัวเป็นหลักรักใคร่ ผูกพันกันดี ความรักใคร่ผูกพันแน่นหนาของความเป็นพ่อแม่ นั้น จะมีผลสะท้อน ไปผูกพันรักใคร่ ต่อลูกให้แน่นต่อไปเอง โดยปริยาย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากวิจัย

1.4.1 ผลจากวิจัย แสดงให้เห็นถึงความรัก ความอบอุ่น ความผูกพัน ในครอบครัวของข้าพเจ้า

1.4.2 ผลงานที่เกิดจากการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงความรัก ความอบอุ่น ความผูกพันของสถาบันครอบครัว

1.4.3 ผลงานสร้างสรรค์กิจกรรมชุมชนนี้ แสดงให้เห็นถึงผลของความรู้สึที่แสดงออกด้วยการ ปฏิสัมพันธ์อันเกิดจาก ความรัก ความอบอุ่น ความผูกพัน ของบุคคลในครอบครัวของข้าพเจ้า

1.4.4 ผลงานที่สร้างสรรค์จากการวิจัยนี้สามารถเป็นตัวอย่างของสถาบันครอบครัวในปัจจุบัน ให้ตระหนักถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลใน ครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ แต่มีความอบอุ่น และผูกพันรักใคร่กัน

1.4.5 ผลการวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์ไม่มากนักน้อยสำหรับผู้สนใจและวิจัย เกี่ยวกับเรื่องต่อไป

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ครอบครัว(Family) หมายถึง กลุ่มของบุคคลที่สืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษเดียวกัน มีความใกล้ชิดกัน และอาศัยในทีเดียวกัน ความหมายของครอบครัวในทางพันธุศาสตร์จะพิจารณาถึงความสัมพันธ์ทางสายเลือดเป็นหลัก แต่ในสังคม คนทั่วไปมักจะเข้าใจความหมายของครอบครัว ในทางภาพลักษณ์มากกว่าทางพันธุศาสตร์

ความผูกพัน (Attachment) หมายถึง มีความเป็นห่วงกังวลเพราะรักใคร่

การปฏิสัมพันธ์ (Interacting Personality) หมายถึง ครอบครัวที่มีสมาชิกมากกว่า 1 คน มาอยู่ร่วมกัน ทำให้เกิดความเชื่อมโยงของสภาพต่างๆ ที่สมาชิกเป็นอยู่ และกำลังกระทำอยู่ซึ่งแต่ละคนก็ยิ่งถือว่า มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง ครอบครัวจึงได้รับผลกระทบจากสมาชิกทั้งในปัจจุบันและอนาคต การปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัวมีลักษณะการโต้กลับ ไปด้วยกัน และมีกฎควบคุมชีวิตครอบครัวอยู่ ทั้งที่เป็นสากล ขอมรับกันทั่วไปในทุกสังคม กฎที่ถือปฏิบัติเฉพาะครอบครัวกฎเหล่านี้แม้ว่าเป็นสิ่งที่มองไม่เห็นแต่สามารถสังเกตรูปแบบ ได้จากการวิเคราะห์วิธีการ

เมื่อสมาชิกมีการปฏิสัมพันธ์ต่อกัน การทำความเข้าใจการปฏิสัมพันธ์จะต้องคำนึงถึงบริบทด้านสังคมและวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ ของสังคมใหญ่ ทั้งนี้เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นตัวชี้นำ และบังคับให้สมาชิกในครอบครัวมีการตอบสนอง

พลวัต (Dynamic) หมายถึง กระบวนการที่ไม่หยุดนิ่ง มีการเคลื่อนไหวตลอดเวลา ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงจะดำเนินไปอย่างช้าหรือเร็วก็ได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยฉบับนี้ เกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว อันเกิดจากความรักร ความอบอุ่นที่มีให้กันในครอบครัวอันเกิดมาจากสายใยที่มาจากสายเลือดเดียวกัน เพื่อสร้างสรรค์ ผลงานจากการวิจัยนี้ ให้สามารถเป็นตัวอย่างของสถาบันครอบครัวในปัจจุบัน ให้ตระหนักถึงการมี ปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวที่ขาดพ่อหรือแม่ แต่ มีความอบอุ่นและผูกพันรักใคร่กัน ผู้วิจัย จึงศึกษาหาข้อมูลความหมายและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวมีดังต่อไปนี้

2.1 ความผูกพัน

2.1.1 อิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

2.1.2 สิ่งแวดล้อมหลังคลอด

2.1.3 อิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความแตกต่างของบุคคลในด้านต่างๆ

2.2 ครอบครัว

2.2.1 ความหมายของครอบครัว

2.2.2 สัมพันธภาพในครอบครัว

2.2.3 ความรักในครอบครัว

2.2.4 แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว(ปฏิสัมพันธ์เชิงพลวัต)

2.1 ความผูกพัน

การเคลื่อนไหวของทารกในครรภ์เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาความผูกพันระหว่างบิดา มารดา และทารกในครรภ์ โดยมารดาจะเริ่มมีจินตนาการเกี่ยวกับตัวทารกในครรภ์ และเป็นจุดเริ่มต้น ของความผูกพันระหว่างมารดาและทารก

2.1.1 อิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

พันธุกรรม(Heredity) หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดลักษณะต่างๆ ซึ่งเป็นลักษณะทางด้าน ชีวิตภาพทั้งหมดที่สามารถถ่ายทอดได้รวมถึงความบกพร่องของร่างกายบางประการ จากบรรพบุรุษ รุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งผ่านกระบวนการทางชีววิทยา (Biological Transmission) ภายในร่างกาย โดยอาศัย ยีน (Gene) เป็นตัวนำ

2.1.1.1 ความสำคัญของยีนต่อพันธุกรรม

ยีน(Gene) เป็นสารทางชีวเคมีที่ซับซ้อน ที่จะทำหน้าที่บันทึกลักษณะต่างๆ ทั้งทางกายและทางจิตใจบางประการเอาไว้ เพื่อทำการถ่ายทอดไปสู่สิ่งมีชีวิตรุ่นใหม่ ซึ่งเปรียบเหมือนกับตัวควบคุมพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตให้มีความใกล้เคียงกับบรรพบุรุษและเผ่าพันธุ์ของตน ยีนซึ่งเป็นตัวถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1) ยีนที่มีลักษณะเด่น (Dominant Genes) เป็นยีนที่เมื่อปรากฏคู่กับยีนอีกตัวแล้ว ยีนตัวนี้สามารถแสดงลักษณะทางพันธุกรรมออกมาได้อย่างเด่นชัด

2) ยีนที่มีลักษณะด้อย (Recessive Genes) เป็นยีนที่ไม่แสดงลักษณะทางพันธุกรรมออกมาให้เห็นเมื่อยีนนี้ปรากฏคู่อยู่กับยีนที่มีลักษณะเด่น แต่จะแสดงลักษณะเมื่อประกบคู่กับยีนที่มีลักษณะด้อยเหมือนกันเท่านั้น

2.1.2 สิ่งแวดล้อมหลังคลอด

หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อบุคคลนับตั้งแต่คลอดออกมาจากครรภ์มายังโลกภายนอก สิ่งแวดล้อมเหล่านี้ ได้แก่

1) สถาบันครอบครัว ครอบครัวถือว่าเป็นสถาบันแห่งแรกที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคลในด้านต่างๆ เช่น วัชการอบรมเลี้ยงดู สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ความมุ่งหมายของพ่อแม่ เป็นต้น

2) สถาบันการศึกษา เป็นสิ่งสำคัญรองลงมาจากสถาบันครอบครัว เพราะครอบครัวเป็นแหล่งที่สร้างพฤติกรรม ส่วนสถานศึกษาจะเป็นแหล่งหล่อหลอมพฤติกรรมของบุคคลในการใช้ชีวิตในสังคม ไม่ว่าจะเป็นบุคลิกภาพของครู บรรยากาศในสถานศึกษา เพื่อนร่วมสถาบันการศึกษา หลักสูตร วิธีการสอนของสถาบัน เป็นต้น

3) สถาบันศาสนา มีหน้าที่เป็นเสมือนเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และมีบทบาทในการกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในศาสนานั้นๆ อีกด้วย เนื่องจากอิทธิพลทางศาสนาจะมีผลต่อจิตใจและศรัทธาสูงมาก

4) สถาบันสื่อมวลชน ในปัจจุบันต้องเป็นที่ยอมรับว่าสื่อมวลชนประเภทต่างๆ มีบทบาทอย่างมากต่อสังคม จึงมีอิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นสมาชิกในสังคมนั้นๆ ทั้งทางบวกและทางลบ

2.1.3 อิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความแตกต่างของบุคคลในด้านต่างๆ

- 1) ความแตกต่างทางด้านร่างกาย (Physical)
- 2) ความแตกต่างทางด้านสติปัญญา (Intelligence)
- 3) ความแตกต่างด้านอารมณ์ (Emotion)
- 4) ความแตกต่างทางสังคม (Social)
- 5) ความแตกต่างด้านบุคลิกภาพ (Personality)

2.2 ครอบครัว

2.2.1 ความหมายของครอบครัว ในที่นี้จะกล่าวถึงความหมายของครอบครัวในสองลักษณะ คือ ในเชิงโครงสร้าง และในเชิงคุณภาพ

ครอบครัว ความหมายในเชิงโครงสร้างหมายถึง สถาบันทางสังคมที่เป็นพื้นฐานที่มีหน่วยเล็กที่สุด ที่คนตัดสินใจมาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ภายในกฎระเบียบเดียวกัน ที่สมาชิกในครอบครัวร่วมกันกำหนด โดยสมาชิกครอบครัว ที่ประกอบด้วยบุคคลที่ตัดสินใจมาใช้ชีวิตร่วมกัน นั้น มีพันธะกรรมต่อกันทั้งทางนิติบัญญัติ และพฤตินัย ครอบครัวในที่นี้มี 2 ประเภทคือ ครอบครัวเดี่ยว และครอบครัวขยาย

ครอบครัวเดี่ยว หมายถึง ครอบครัวที่มีโครงสร้างของครอบครัว ประกอบด้วย พ่อแม่ และลูก ที่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันทั้งด้านสังคม และเศรษฐกิจ มีปฏิสัมพันธ์ดูแลซึ่งกันและกัน

ครอบครัวขยาย หมายถึง ครอบครัวที่มีโครงสร้างของครอบครัว ที่ประกอบด้วย ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ และลูก โดยกลุ่มบุคคลดังกล่าวใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลในครอบครัว มีการดูแลช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันด้านสังคม และเศรษฐกิจ

ครอบครัวเข้มแข็ง ความหมายในเชิงคุณภาพหมายถึง ครอบครัวที่สมาชิกในครอบครัวปรับตัวกันได้เหมาะสม สามารถให้ความรัก ความเอื้ออาทรต่อกัน เป็นที่พึ่งพิงที่อบอุ่นทั้งร่างกายและจิตใจของสมาชิกในครอบครัว สามารถขัดเกลาสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่สมาชิกทุกคนในครอบครัว ปลูกฝังและสร้างค่านิยมที่ดีของการพึ่งพาตนเองด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่ไปกับการรู้จักดูแลสร้างเสริมสุขภาพตนเอง และการมีหลักศาสนาเป็นที่พึ่งหรือเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางด้านจิตใจ(ช่วย พูนสุขุม, 2548, หน้า 2)

2.2.2 สัมพันธภาพในครอบครัว

2.2.2.1 การสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว

การที่ความสัมพันธ์ในครอบครัวจะค่อยๆ ดำเนินไปได้ด้วยดีได้นั้น ต้องอาศัยลักษณะสำคัญ 10 ประการ ของพฤติกรรมที่แสดงความรักต่อกันอย่างเหมาะสมของบุคคลในครอบครัว ประกอบด้วย(ช่วย พูนสุขุม, 2548, หน้า 12-19)

- 1) ต้องเอาใจใส่ดูแลและเอื้ออาทรต่อกัน
- 2) ต้อง “รู้จัก” คนที่เรารัก
- 3) ต้องเคารพซึ่งกันและกัน
- 4) ต้องมีความรับผิดชอบ
- 5) ต้องมีความไว้วางใจกัน
- 6) ต้องให้กำลังใจกันและกัน
- 7) ต้องให้อภัยกันและกัน
- 8) ต้องรู้จักสื่อสารในครอบครัว
- 9) ต้องใช้เวลาด้วยกันอย่างมีคุณค่า และมีคุณภาพ
- 10) ต้องมีการปรับตัวตามภาวะที่เปลี่ยนแปลงของบุคคลในครอบครัว

องค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่จะช่วยส่งเสริมให้การสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวเป็นไปได้อย่างดี คือ การที่สมาชิกในครอบครัวจะต้องเคารพและคำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคล รวมทั้งความเป็นส่วนตัวที่เป็นส่วนตัวที่เป็นความต้องการปกติของมนุษย์ทุกคน ด้วยการกำหนดขอบขอบเขตในครอบครัว

2.2.3 ความรักในครอบครัว

ความรักในครอบครัวนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพราะทำให้สมาชิกในครอบครัวเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน รู้สึกอบอุ่นและมีความผูกพันกันเป็นอย่างดีซึ่ง เป็นความรักที่บริสุทธิ์และมาจากใจ ความรักในครอบครัวมีอยู่หลายรูปแบบ ซึ่งสามารถจำแนกได้ ดังนี้

1) Conjugal Love หมายถึง ความรักระหว่างสามีและภรรยา ความรักประเภทนี้ จัดได้ว่าเป็นความรักพื้นฐานของความเป็นมาครอบครัว หรือการก่อสร้างครอบครัวขึ้นมา ชายและหญิงเมื่อตกลงปลงใจที่จะใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน อยู่กินกันฉันสามีภรณานั้น ก็จะต้องมีความรักความเข้าใจต่อกัน เป็นเบื้องต้น (สิริรัตน์ แอดสกุล, 2553, หน้า 17)

2) Parental Love หมายถึง ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ความรักประเภทนี้ จัดได้ เป็นรักแท้ที่รูปแบบหนึ่ง ซึ่งสามารถสัมผัสได้ด้วยตัวเอง ไม่มีรักใดจะยิ่งใหญ่ไปกว่าความรักของ พ่อแม่ที่มีต่อลูก พ่อแม่ให้กำเนิดลูกมา เลี้ยงดู ดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี ไม่ว่าลูกจะเป็นอย่างไร พ่อ แม่ก็รัก ซึ่งความรักนี้เป็นรักแท้ รักบริสุทธิ์ (สิริรัตน์ แอดสกุล, 2553, หน้า 18)

3) Filial Love หมายถึง ความรักและความกตัญญูต่อผู้ที่มีพระคุณหรือผู้มีอุปการคุณ เช่น ความรักของลูกที่มีต่อพ่อแม่ เป็นความรักซึ่งลูกอาจแสดงออกได้ด้วยการให้ความเคารพ ยกย่อง เชื้อฟุ้ง ไม่ทำให้ท่านรู้สึกผิดหวังหรือเสียใจในตัวเรา ไม่ทำให้ท่านเกิดความรู้สึกรังเกียจหรือทุกข์ ในตัวเรา เราควรจะต้องอุปการะเลี้ยงดูท่านตามควรในยามที่ท่านแก่เฒ่า เป็นต้น (สิริรัตน์ แอดสกุล, 2553, หน้า 18)

4) Consanguinal Love หมายถึง ความรักและความสัมพันธ์ทางสายโลหิต เป็นความ รักระหว่างญาติพี่น้อง ทุกคนที่เกิดมาเป็นพี่น้องต้องเดียวกัน ควรมีความรัก ความสามัคคีปรองดอง กัน รู้จักเสียสละต่อกัน เอื้ออาทรต่อกัน ห่วงใยกัน ผูกพันกัน (สิริรัตน์ แอดสกุล, 2553, หน้า 18)

ความรักทั้ง 4 รูปแบบนี้จะมีความรักที่ยิ่งใหญ่และมีความสำคัญอย่างมากต่อชีวิต มนุษย์โดยทั่วไป ความรักเหล่านี้จะเป็นฐานที่สำคัญของครอบครัว หากครอบครัวมีฐานที่มั่นคง และแข็งแรงดีแล้ว สังคมและประเทศชาติก็จะแข็งแรงและมั่นคงสืบไป (สิริรัตน์ แอดสกุล, 2553, หน้า 18)

2.2.4 แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว(ปฏิสัมพันธ์เชิงพลวัต)

จากการสังเคราะห์แนวคิดของผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา พบว่าครอบครัวมีลักษณะต่างๆ ดังนี้ (นิมิตศุรา แว และวิยะดา รัตนสุวรรณ, 2548, 13-14)

1) ครอบครัวในลักษณะที่เป็นพลวัต (Dynamic) หมายถึง ครอบครัวมีคุณสมบัติมีชีวิตในฐานะที่เป็นหน่วยพื้นฐานของชีวิต นั่นคือ มีกิจกรรมการเปลี่ยนแปลง และการเคลื่อนไหว ต่างๆ มีการเกิด การเติบโต การพัฒนาอย่างมีทิศทาง ความสุข มีการเริ่มต้น การถดถอย และการ สิ้นสุด แต่ละครอบครัวต่างก็มีรายละเอียดบนหน้าประวัติศาสตร์ของตนเองโดยเฉพาะ ซึ่งแตกต่าง ไปจากครอบครัวอื่นๆ อย่างมากมาย

2.) ครอบครัวในลักษณะที่เป็นระบบ (System) หมายถึง ครอบครัวเกิดจากการรวมตัว ของบุคคลเข้าด้วยกันเกิดเป็นระบบใหม่ คือ ระบบครอบครัวซึ่งประกอบด้วยหลายระบบย่อย ได้แก่ ระบบย่อยของบุคคล ของสามี ภรรยา ของพ่อแม่และพี่น้อง ภายในระบบย่อยจะบ่งบอกถึงตำแหน่ง ของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งอื่นๆ และระบบทั้งระบบมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย ในทำนอง เดียวกันการเปลี่ยนแปลงของระบบรวมทั้งจะส่งผลกระทบต่อหน่วยย่อยแต่ละหน่วยเช่นกัน ดังนั้น การเข้าใจครอบครัวอย่างลึกซึ้ง ก็ต้องพิจารณาสมาชิกแต่ละคน และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก

นั้นกับสมาชิกอื่นภายในครอบครัวด้วย ระบบครอบครัวจัดเป็นระบบกึ่งปิด ซึ่งให้เห็นว่าครอบครัวไม่ได้อยู่โดดเดี่ยว แต่จะมีการเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับสิ่งแวดล้อมตลอดเวลา ครอบครัวจึงมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ บทบาทของสมาชิกครอบครัว จะได้รับผลกระทบจากระบบต่างๆ ภายในสังคม เช่น ระบบชุมชน ระบบโรงเรียน ระบบสถาบันศาสนา และอื่นๆ

3) เป็นแหล่งรวมบุคลิกภาพที่มีการปฏิสัมพันธ์ (Interacting Personality) หมายถึง ครอบครัวที่มีสมาชิกมากกว่า 1 คน มาอยู่ร่วมกัน ทำให้เกิดความเชื่อมโยงของสภาพต่างๆ ที่สมาชิกเป็นอยู่ และกำลังกระทำอยู่ซึ่งแต่ละคนก็ยังถือว่า มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง ครอบครัวจึงได้รับผลกระทบจากสมาชิกทั้งในปัจจุบันและอนาคต การปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัวมีลักษณะการโต้กลับ ไปกลับมา และมีกฎควบคุมชีวิตครอบครัวอยู่ ทั้งที่เป็นสากล ขอมรับกันทั่วไปในทุกสังคม กฎที่ถือปฏิบัติเฉพาะครอบครัวกฎเหล่านี้แม้ว่าเป็นสิ่งที่มองไม่เห็นแต่สามารถสังเกตรูปแบบได้จากการวิเคราะห์วิธีการ เมื่อสมาชิกมีการปฏิสัมพันธ์ต่อกัน การทำความเข้าใจการปฏิสัมพันธ์จะต้องคำนึงถึงบริบทด้านสังคมและวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ ของสังคมใหญ่ ทั้งนี้เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นตัวชี้นำ และบังคับให้สมาชิกในครอบครัวมีการตอบสนอง

2.3 อิทธิพลที่ได้รับจากสิ่งแวดล้อม

ในหลายๆการวิจัยและมุมมองจากคนทั่วไปมักมองเด็กที่ขาดพ่อหรือแม่ มักจะเป็นเด็กที่ขาดความอบอุ่นและกลายเป็นเด็กมีปัญหา และก่อให้เกิดปัญหาของสังคม ภาพรวมและตัวอย่างจำนวนมากในเด็กเหล่านั้นกลายเป็นคำที่นิยามที่ไม่ได้รับการแก้ไข

ผู้วิจัยเองก็เป็นเด็กคนหนึ่งที่ขาดพ่อ และไม่เคยเห็นหน้าหรือได้รับความอบอุ่นจากผู้เป็นพ่อเลย คำว่าลูกกำพร้า เด็กที่ขาดพ่อหรือแม่ย่อมรู้จักคำนี้ดี คำนิยามคำนี้ทำให้เด็กหลายคนรู้สึกถูกตอกย้ำของการขาด แต่ด้วยครอบครัวของผู้วิจัย เป็นครอบครัวขยาย ที่มี ยาย แม่และน้ำๆ บุคคลในครอบครัวมาจากสายเลือดเดียวกันมอบทั้งความรัก ความอบอุ่น ก่อให้เกิดความผูกพันที่แน่นแฟ้น ต่างคนต่างเป็นส่วนเติมเต็มซึ่งกัน ตั้งแต่เด็กจนโตผู้วิจัยเองจึงมิได้รู้สึกขาดความรัก ความอบอุ่นจากพ่อเลย เพราะทุกคนในครอบครัวได้มอบความรักและความอบอุ่นเติมเต็มจนมิได้รู้สึกขาดอะไรไป ผู้วิจัยจึงอยากสร้างสรรค์ผลงานจาก ความรัก ความอบอุ่น ความผูกพันอันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กันของบุคคลในครอบครัวที่เป็นพลวัตต่อไปไม่สิ้นสุด

ภาพที่ 1 ยายกับแม่กำลังซักผ้า

ภาพที่ 2 แม่กับน้ำกำลังทำขนม

ภาพที่ 3 แม่กับน้ำกำลังนอนคุยกัน

ภาพที่ 4 ยายกับน้ำกำลังดูทีวี

ภาพที่ 5 ยายกับแม่กำลังขุดมันในไร่

ภาพที่ 6 น้ำคนที่ 1 และ น้ำคนที่ 2 กำลัง ยืนดูไร่

ภาพที่ 7 ขยายกับน้ำและแม่กำลังกรวดน้ำ

ภาพที่ 8 น้ำคนที่ 1 และ น้ำคนที่ 2 กำลังกลับจากเก็บแผ่นยางพารา

ภาพที่ 9 แม่และน้ำคนที่ 1 กำลังพยายาเดินเล่น

2.4 อธิพผลที่ไ้ร้บจากงานศิลปะกรรม

งานศิลปะกรรมแต่ละประเภทส่งผลซึ่งกันและกันทั้งในด้าน กระบวนการสร้างสรรค์ แนวความคิดจนทำให้เกิดรูปแบบศิลปะที่มีมากมาย ซึ่งเป็นการนำเสนอความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ของศิลปินเอง โดยส่วนตัวของข้าพเจ้ามีความสนใจในงานศิลปะกรรมแทบทุกประเภททั้งกลุ่ม ผลงานศิลปะลัทธิต่างๆ ซึ่งให้ทั้งความหมาย การจัดองค์ประกอบ การใช้สี หรือผลงานศิลปะประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นผลงาน จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ฯลฯ สำหรับอิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปะที่ข้าพเจ้าสนใจเป็นพิเศษ คือ ศิลปะลัทธิสัจนิยม ซึ่งเป็นรูปแบบงานศิลปะที่สะท้อนภาพความจริง แสดงเนื้อหาอย่างตรงไปตรงมา ให้ความหมายด้านอารมณ์ ความรู้สึก โดยผลงานของศิลปินแต่ละคนข้าพเจ้าจะศึกษาในเรื่องแนวความคิด ความหมาย เทคนิค การใช้สีแปร่ง การจัดวางองค์ประกอบ การใช้สี หรือเรียกได้ว่าใช้หลักทฤษฎีทางศิลปะที่สำคัญในการวิเคราะห์

ศิลปิน MARY CASSATT

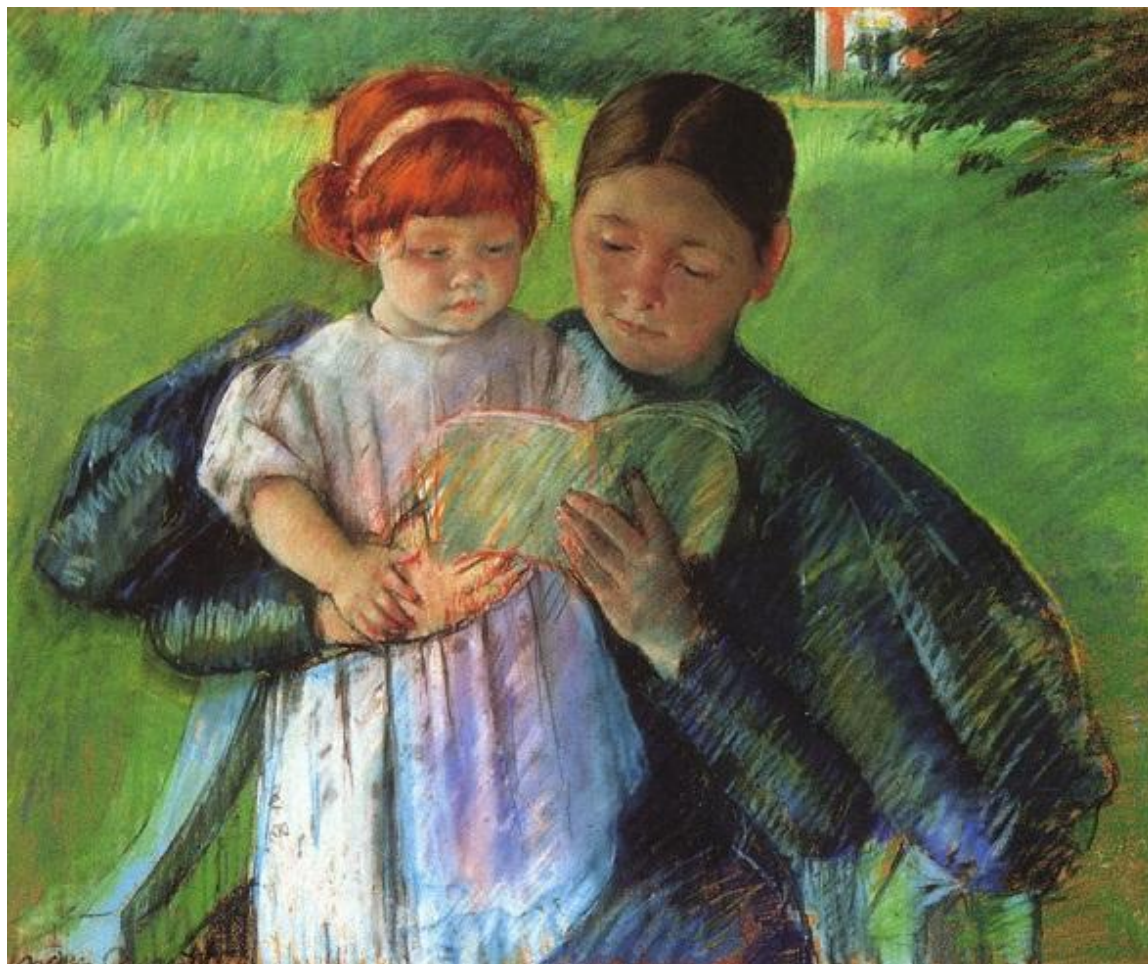
MARY CASSATT เป็นศิลปินหญิงชาวอเมริกัน ได้รับอิทธิพลจากกลุ่มอิมเพรสชันนิสม์ และภาพพิมพ์ญี่ปุ่น ให้ความรู้สึกในด้านความงาม ความอบอุ่น ความอ่อนโยน บริสุทธิ์ ความผูกพันในครอบครัว โดยที่เธอไม่เคยเขียนภาพเด็กที่มีอาการเจ็บไข้ ร้องแงง หรือ ภาพมารดาที่มีอารมณ์หงุดหงิดเลย

Mary Stevenson Cassatt (22 พฤษภาคม 1844 - 14 มิถุนายน 1926) เป็นจิตรกรชาวอเมริกันและผู้พิมพ์ภาพ เธออาศัยอยู่กับชีวิตวัยผู้ใหญ่ของเธอในฝรั่งเศสซึ่งเป็นครั้งแรกที่เธอได้เป็นเพื่อนสนิทกับเอ็ดการ์เดอกาสและได้แสดงในงาน Impressionists ในภายหลัง Cassatt มักจะสร้างภาพของชีวิตทางสังคมและส่วนตัวของผู้หญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเน้นพันธบัตรที่ใกล้ชิดระหว่างมารดาและเด็ก Cassatt เกิดที่ Allegheny City, Pennsylvania ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ Pittsburgh เธอเกิดมาในสถานการณืที่ดี: พ่อของเธอโรเบิร์ตซิมป์สัน Cassatt (ภายหลัง Cassatt) เป็นนายหน้าซื้อขายหุ้นที่ประสบความสำเร็จและนักเก็งกำไรที่ดินและแม่ของเธอ Katherine Kelso Johnston มาจากครอบครัวธนาคาร ชื่อบรรพบุรุษเป็น Cassatt เป็นญาติห่างๆ ของ Robert Henri ศิลปิน Cassatt เป็นหนึ่งในเด็กเจ็ดคนซึ่งทั้งสองเสียชีวิตในวัยเด็ก ครอบครัวของเธอย้ายไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเมืองเพนซิลเวเนียจากนั้นก็ไปที่ฟิลาเดลเฟียพื้นที่ซึ่งเธอเริ่มเรียนตอนอายุหกขวบ Cassatt เติบโตขึ้นมาในสภาพแวดล้อมที่มองว่าการเดินทางเป็นส่วนสำคัญต่อการศึกษา เธอใช้เวลาห้าปีในยุโรปและเข้าเยี่ยมชมเมืองหลวงหลายแห่งรวมถึงลอนดอนปารีสและเบอร์ลิน เธอเรียนรู้บทเรียนเกี่ยวกับการวาดภาพและดนตรีในต่างประเทศและเรียนรู้ภาษาเยอรมันและฝรั่งเศส การเปิดรับศิลปิน Ingres, Delacroix, Corot และ Courbet ครั้งแรกในงาน Paris World's Fair ซึ่งจัดแสดงในงาน Degas and Pissarro ได้แก่ งาน Degas และ Pissarro ซึ่งทั้งสอง บริษัท เป็นเพื่อนร่วมงานและพี่เลี้ยง แม้ว่าครอบครัวของเธอจะคัดค้าน เธอกลายเป็นศิลปินมืออาชีพ Cassatt เริ่มเรียนภาพวาดที่ Pennsylvania Academy of Fine Arts ใน Philadelphia, Pennsylvania ตั้งแต่อายุยังน้อยสิบห้าปีและยังคงศึกษาต่อในช่วงสงครามกลางเมืองอเมริกา เป็นส่วนหนึ่งของความหวังใจของพวกเขาอาจเป็นความรู้สึกของ Cassatt ต่อความคิดของสตรีนิยมและพฤติกรรมโบฮีเมียนของนักเรียนชายคนหนึ่งซึ่งหนึ่งในนั้นคือ Thomas Eakins หลังจากผู้อำนวยการฝ่ายการโต้เถียงของ Academy ประมาณ 20% ของนักเรียนเป็นหญิง แม้ว่าส่วนใหญ่ไม่ได้มุ่งมั่นในการทำอาชีพของศิลปะที่พวกเขาถือว่าศิลปะเป็นวิธีการที่ถูกต้องของความสำเร็จและการรับรู้และความสามารถที่มีคุณค่าทางสังคม Cassatt ตั้งใจจะเป็นศิลปินมืออาชีพ

Cassatt ตัดสินใจที่จะจบการศึกษาของเธอ (ในเวลานั้นไม่มีการศึกษาระดับปริญญา) ในที่สุดเธอก็เอาชนะการคัดค้านของบิดาของเธอและในปี 1866 เธอย้ายไปปารีสกับแม่และเพื่อนในครอบครัวของเธอที่ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง เนื่องจากผู้หญิงยังไม่สามารถเข้าร่วม Ecole des Beaux-Arts ได้จึงสมัครเรียนกับเจ้านายจากโรงเรียน เธอเป็นที่ยอมรับในการศึกษากับ Jean-Leon Gerome ซึ่งเป็นครูที่ได้รับการยกย่องอย่างสูงซึ่งเป็นที่รู้จักในเทคนิคการมีสมาธิและการแสดงภาพของเขาในเรื่องแปลกใหม่ไม่กี่เดือนต่อมา Gerome ก็ยอมรับ Eakins ในฐานะนักเรียน Cassatt เพิ่มการฝึกอบรมทางศิลปะของเธอด้วยการลอกเลียนแบบประจำวันใน Louvre (เธอได้รับใบอนุญาตที่จำเป็นซึ่งจำเป็นในการควบคุม "copyists" ซึ่งมักจะเป็นผู้หญิงที่ได้รับค่าจ้างต่ำซึ่งทุกวันเต็มไปด้วยพิพิธภัณฑสถานเพื่อทำสำเนาเพื่อขาย) พิพิธภัณฑสถานยังทำหน้าที่เป็นที่ประชุมทางสังคมสำหรับชาวฝรั่งเศสและนักศึกษาหญิงชาวอเมริกัน Cassatt ไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมงานคาเฟ่ที่เปรี๊ยะวิตได้ ด้วยวิธีนี้เพื่อนศิลปินและเพื่อนเอลิซาเบธ การ์ดเนอร์ได้พบและแต่งงานกับจิตรกรที่มีชื่อเสียงวิลเลียมบูเกวโร เธอได้เข้าเรียนในชั้นเรียนการสอนของชาร์ลส์แซปลินนักวาดภาพชื่อดัง ในปี ค.ศ. 1868 Cassatt ได้ศึกษากับ Thomas Couture ศิลปินซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องโรมันติกและเมือง ในการเดินทางไปชนบทนักเรียนดึงออกมาจากชีวิตโดยเฉพาะชาวบ้านจะทำกิจกรรมประจำวันของพวกเขา ภาพวาดของเธอได้รับการยอมรับเป็นครั้งแรกโดยคณะลูกขุนคัดเลือกสำหรับ Paris Salon งานนี้อยู่ในสไตล์โรแมนติกของ Corot และ Couture และเป็นหนึ่งในสองภาพเขียนจากทศวรรษแรกในอาชีพของเธอที่สามารถจัดทำเป็นเอกสารได้ในวันนี้ ฉากศิลปะฝรั่งเศสกำลังอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงในขณะที่ศิลปินหัวรุนแรงเช่น Courbet และ Manet พยายามแยกตัวออกจากประเพณีทางวิชาการที่ได้รับการยอมรับและอิมเพรสชันนิสต์อยู่ในช่วงการก่อสร้างของพวกเขา เพื่อนของ Cassatt Eliza Haldeman เขียนว่า "กำลังออกจากสถาบันการศึกษาและแต่ละคนกำลังแสวงหาแนวทางใหม่ๆ ดังนั้นตอนนี้ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นความสับสนวุ่นวาย" Cassatt ยังคงทำงานในลักษณะดั้งเดิมส่งผลงานไปยังร้านเสริมสวยมานานกว่าสิบปีด้วยความสับสนเพิ่มขึ้นก่อนที่จะโดดเด่นออกมากับ Impressionists กลับไปที่ประเทศสหรัฐอเมริกาในปลายฤดูร้อนของปี 1870 ขณะที่สงครามฝรั่งเศส - รัสเซียเริ่มขึ้น

ภาพที่ 10 (The Child's Bath) โดยจัสซาดต์ ค .ศ.1893

ภาพที่ 11 Nurse Reading to a Little Girl (1895), pastel

ภาพที่ 12 Summertime by Mary Cassatt, c. 1894, oil on canvas

ศิลปิน สุวรรณี สารคณา

สุวรรณี สารคณา เกิดปี พ.ศ. 2519 ที่จังหวัดอำนาจเจริญ ได้เข้าเรียนศิลปะที่วิทยาลัย อาชีวศึกษาอุบลราชธานีและศึกษาต่อที่คณะ จิตรกรรมฯ ที่มหาวิทยาลัยศิลปากร จนสำเร็จระดับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสอง และระดับปริญญาโท จากผลการทำงานศิลปะอย่างจริงจังและต่อเนื่องทำให้สุวรรณีได้รับทุนส่งเสริมการศึกษาและสร้างสรรค์งานศิลปะ และทุนการศึกษาดูงานในต่างประเทศ และรางวัลต่างๆ เช่น

-รางวัลยอดเยี่ยมอันดับหนึ่งในการประกวดภาพจิตรกรรมสีน้ำมันนานาชาติ ครั้งที่ 17 โดย Fondazione Sinaide Ghi กรุงโรม ประเทศอิตาลี พ.ศ. 2554 ซึ่งเรื่องนี้ คุณ สุวรรณี สารคณา ศิลปิน ประเภท Painting ที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งถูกก่อตั้งโดยท่านอาจารย์ศิลป์ พีระศรี ชาวอิตาเลียน ได้เดินทางมายังโรม อิตาลี ประเทศที่ท่านอาจารย์ศิลป์ พีระศรี เกิด เพื่อเข้ารับรางวัลที่ 1 ของ การชนะเลิศประกวดภาพวาดเทคนิคสีน้ำมันนานาชาติ จาก มูลนิธิ “Foudazione Sinaide Ghi” ที่จัดการประกวด Premion Internazionale Di Pittura Ad Acquerello XVLL Concorso ครั้งที่ 17 จัด ขึ้นที่ ACCADEMIA NAZIONALE DI SAN LUCA, Rome Italy ในวันอังคารที่ผ่านมา เป็นภาพที่มีชื่อว่า “The Family Holiday at Cannon Beach” ครอบครัวที่กำลังเล่นอยู่ที่หาดทรายริมทะเล โดยรางวัลเป็น เงินสดมูลค่า 5,000 ยูโร และสาวไทยอีกท่านที่ได้รับรางวัลชมเชยครั้งนี้ คือคุณพิณธิศา สารคณา (Pintisa Sankana) น้องสาวของเธอเอง และตัวของเธอเคยได้รับรางวัลชมเชย จากมูลนิธินี้เมื่อหลายปีก่อน ซึ่งทางท่านทูตสมศักดิ์ สุริยะวงศ์ และคณะได้จัดเลี้ยงแสดงความยินดีในครั้งนี้ เพื่อเป็นการชื่นชมในความสามารถจากคนไทย ที่ได้รับรางวัลศิลปะจากเมืองแห่งศิลปะอันเก่าแก่นี้สถาบัน ACCADEMIA NAZIONALE DI SAN LUCA, Rome Italy เป็นสถาบันที่มีความสำคัญกับงานศิลปะในอิตาลีในงานศิลปะด้านประเพณี วัฒนธรรม ที่เก่าแก่ในอิตาลี

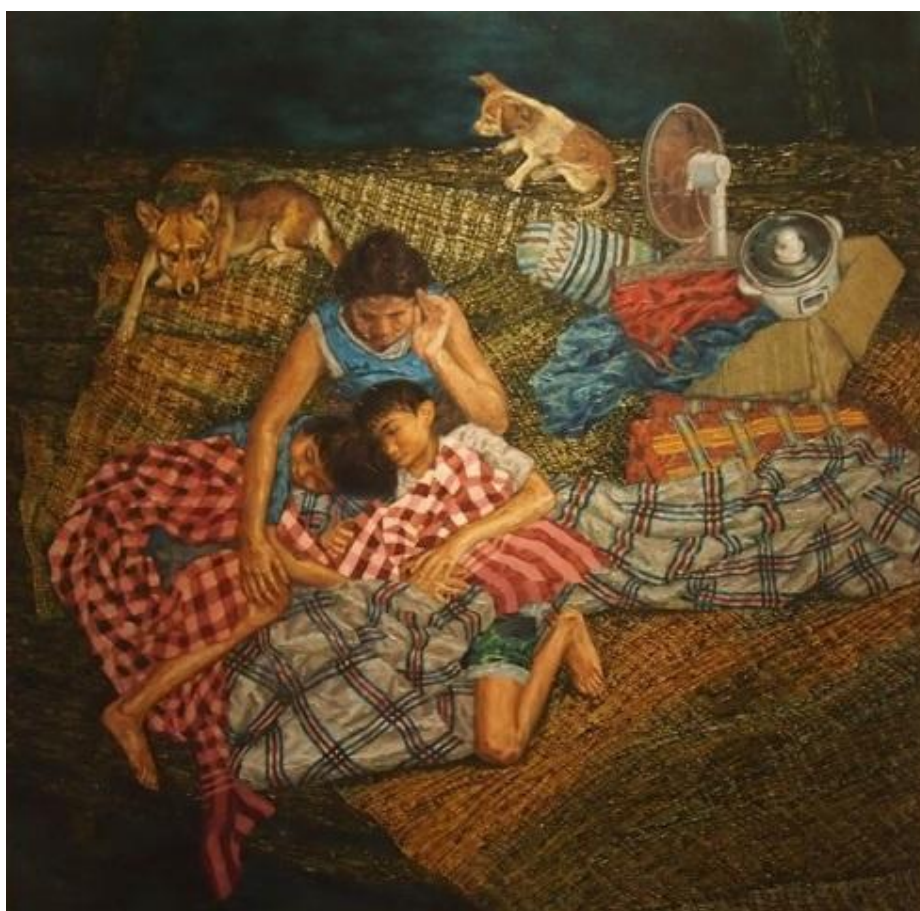
- รางวัลยอดเยี่ยมในการประกวดศิลปกรรมยอดเยี่ยมแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2541

- ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนศิลปินไทยเพื่อแสดงผลงานที่ International Convention Center ประเทศบรูไนปีพ.ศ. 2543 และ Sharjah Women’s Club & Museum สาธารณ อาหรับอิมิเรต ปี พ.ศ. 2545

- การแสดง ศิลปกรรมคู่ที่หอศิลปวัฒนธรรม The City of Hillsboro Glenn & Viola Walter Culture Arts Center รัฐโอเรกอน ประเทศสหรัฐอเมริกา ปี พ.ศ. 2552

นิพนธ์งานนิทรรศการ “วิถี ชีวิต : ทุกข์และสุขมีร่วมกัน” (“Ways of Life : Shadows and Lights”) เป็นผลงานจิตรกรรม ผลงานวาดเส้น และ จิตรกรรมสื่อผสม จำนวนกว่า 65 ภาพ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักความผูกพันของคนในครอบครัว ความสุข ที่เกิดจากผู้คนในครอบครัวเดียวกัน ที่มีความรักความอบอุ่น ให้แก่กันและกันด้วยความจริงใจ แม้ชีวิต ต้องเผชิญกับความทุกข์ แต่ยังคงได้รับความสุขร่วมกันเสมอ ซึ่งคุณสุวรรณิได้รับแรงบันดาลใจจากประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์จากความทุกข์ที่เรียบง่าย ในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยในชนบทอีสาน เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานที่สร้างสรรค์ อย่างต่อเนื่อง และให้เห็นความสำคัญของศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินไทย ตลอดจนเพื่อให้สังคม เห็นความสำคัญเกี่ยวกับความรักความอบอุ่นในสถาบันครอบครัว และ เพื่อกระตุ้นให้สังคมรู้สึกซาบซึ้งในวิถีชีวิต และความเป็นอยู่อย่างพอเพียง

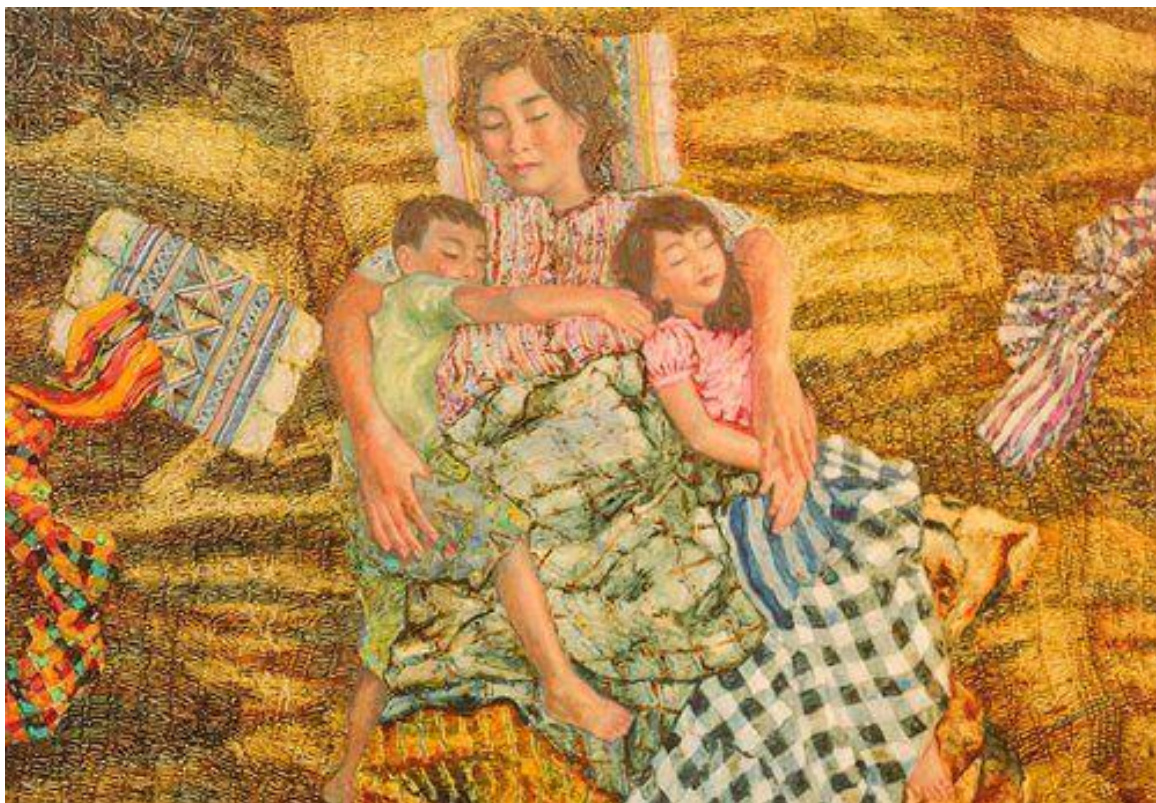
สุวรรณิ สารคณา แนวความคิดที่แสดงออกมาในผลงาน “เรื่องครอบครัว มันเป็นเรื่องใกล้ตัวเรา แล้วเราก็ไม่ใช่คนหิวหิว ไข้ชีวิตแบบบ้านๆ กินข้าวเหนียว กินส้มตำ จะไปทำเรื่องที่มันดูสมัยใหม่มาก เราก็รู้สึกว่ามันใกล้ตัวเรา และอาจจะทำให้งานของเราไม่ค่อยแสดงพลังออกมา”

ภาพที่ 13 ตัวอย่างผลงานในงานแสดงเดี่ยวชุด “วิถีชีวิต : ทุกข์และสุขมีร่วมกัน”

ภาพที่ 14 ตัวอย่างผลงานในงานแสดงเดี่ยวชุด “วิถีชีวิต : ทุกข์และสุขมีร่วมกัน”

ภาพที่ 15 รางวัลยอดเยี่ยมอันดับหนึ่ง การประกวดจิตรกรรมร่วมสมัยพานาโซนิค ครั้งที่ 13 พ.ศ.2554

2.5 อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ

ลัทธิประทับใจยุคหลัง

ลัทธิประทับใจยุคหลัง (อังกฤษ: post-impressionism) เป็นคำที่คิดขึ้นในปี ค.ศ. 1910 โดยร็อบเจอร์ต ฟราย (Roger Fry) ศิลปินและนักวิจารณ์ศิลปะชาวอังกฤษ เพื่อบรรยายศิลปะที่วิวัฒนาการขึ้นในฝรั่งเศสหลังสมัยเอ็ดเวิร์ด มาแน จิตรกรลัทธิประทับใจยุคหลังยังคงสร้างงานศิลปะลัทธิประทับใจ แต่ไม่ยอมรับความจำกัดของศิลปะลัทธิประทับใจ จิตรกรสมัยหลังจะเลือกใช้สีจัด เขียวสีหนา สีแปร่งที่เด่นชัดและวาดภาพจากของจริง และมักจะเน้นรูปทรงเชิงเรขาคณิตเพื่อจะบิดเบือนจากการแสดงออก นอกจากนั้นการใช้สีก็จะเป็นสีที่ไม่เป็นธรรมชาติและจะขึ้นอยู่กับสีที่จิตรกรต้องการจะใช้

ลักษณะทั่วไป จิตรกรลัทธิประทับใจยุคหลังมีความไม่พึงพอใจต่อความจำกัดของหัวเรื่องที่วาดของศิลปะลัทธิประทับใจ และแนวความคิดของปรัชญาที่เริ่มจะสูญหายไปของขบวนการเขียนของลัทธิประทับใจ แต่จิตรกรกลุ่มนี้ก็ได้มีความเห็นพ้องกันถึงทิศทางใหม่ที่ควรจะดำเนินต่อไปข้างหน้า ฌอร์ฌ-ปีแยร์ เซอราและผู้ติดตามนิยมการเขียนโดยวิธีผสานจุดสี (pointillism) ซึ่งเป็นการเขียนที่ใช้จุดสีเล็กๆ ในการสร้างภาพเขียน ปอล เซซานพยายามสร้างกฎเกณฑ์และความมีระเบียบของศิลปะลัทธิประทับใจให้เป็นรูปเป็นทรงขึ้นเพื่อจะทำให้ “ศิลปะลัทธิประทับใจเป็นศิลปะที่มั่นคงและคงยืนตลอดไป เช่นเดียวกับศิลปะที่แสดงในพิพิธภัณฑ์”^[1] การสร้างกฎเกณฑ์การเขียนของเซซานทำให้การลดจำนวนสิ่งของในภาพลงไป จนเหลือแต่รูปทรงที่เป็นแก่นสำคัญแต่ยังเซซานยังคงรักษาความชัดของสีที่ใช้แบบศิลปะลัทธิประทับใจ กามีย์ ปิซาโร ทดลองการเขียนแบบใหม่โดยการวาดในลัทธิประทับใจใหม่ระหว่างกลางคริสต์ทศวรรษ 1880 และต้นคริสต์ทศวรรษ 1890 เมื่อไม่พอใจที่ถูกเรียกว่าเป็นจิตรกรลัทธิประทับใจแบบจินตนิยม ปิซาโรก็หันไปหาการเขียนไปเป็นแบบผสานจุดสีซึ่งปิซาโรเรียกว่าเป็นศิลปะลัทธิประทับใจแบบวิทยาศาสตร์ ก่อนที่กลับไปเขียนภาพแบบลัทธิประทับใจแท้ตามเดิมในช่วงสิบปีสุดท้ายก่อนที่จะเสียชีวิต^[2] ฟินเซนต์ ฟัน โคคใช้สีเข้มสดและสีแปร่งที่ขมม้วนอย่างมีชีวิตจิตใจเพื่อสื่อความรู้สึกและสถานะภาพทางจิตใจของตนเอง แม้ว่าจิตรกรลัทธิประทับใจยุคหลังมักจะแสดงงานร่วมกันแต่ก็ยังไม่มีความคิดเห็นพ้องกันในแนวทางของขบวนการเขียน จิตรกรรุ่นเด็กกว่าระหว่างคริสต์ทศวรรษ 1890 และต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 เขียนงานในบริเวณที่แตกต่างออกไปและในแนวการเขียนที่ต่างออกไปเช่น คติโฟวิสต์และลัทธิบาศกนิยม

ที่มาและความหมายของ “ศิลปะลัทธิประทับใจยุคหลัง”

อ็องรี เดอ ตูลูซ-โลแตรีก, ภาพเหมือนของเอมิล แบร์นาร์, ค.ศ. 1886, หอศิลป์เทตลอนดอน

คำว่า “ลัทธิประทับใจยุคหลัง” เป็นคำที่เริ่มใช้ในปี ค.ศ. 1910 โดยรอเจอร์ ฟราย (ศิลปินและนักวิพากษ์ศิลป์ชาวอังกฤษ) สำหรับการแสดงงานศิลปะของจิตรกรฝรั่งเศสสมัยใหม่ที่จัดขึ้นในลอนดอน จิตรกรส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมอายุน้อยกว่าจิตรกรลัทธิประทับใจ ต่อมาฟรายให้คำอธิบายในการใช้คำว่า “ลัทธิประทับใจยุคหลัง” ว่าเป็นการใช้ “เพื่อความสะดวก ที่จำเป็นต้องตั้งชื่อให้ศิลปินกลุ่มนี้โดยใช้ชื่อที่มีความหมายกว้างที่ไม่บ่งเฉพาะเจาะจงถึงแนวเขียน ชื่อที่เลือกก็คือ “ศิลปะลัทธิประทับใจยุคหลัง” เพื่อเป็นการแสดงการแยกตัวของศิลปินกลุ่มนี้แต่ยังแสดงความสัมพันธ์บางอย่างกับขบวนการลัทธิประทับใจเดิม”^[3]

“ลัทธิประทับใจยุคหลัง” กระตุ้นอารมณ์ผ่านความรู้สึกเล็กๆ ภายในมากกว่าต้องการแสดงศักยภาพหรือความสามารถ กระแสศิลปะนี้หันไปตอบสนองความต้องการตามที่สนใจของตัวศิลปิน รับแรงบันดาลใจจากเรื่องของการค้นหาหมายของชีวิต และอุทิศผลงานเพื่อความผาสุกของเหล่ามวลมนุษย์ ศิลปินลัทธิประทับใจยุคหลังเชื่อว่า จิตวิญญาณกับธรรมชาติแยกออกจากกันแต่นำมาเชื่อมโยงกันผ่านการสังเคราะห์ด้วยการหลอมรวมจิตวิญญาณของศิลปินกับธรรมชาติ ผ่านผลงานไปสู่ผู้ชม ศิลปินเสนอภาพจากภายในไม่ใช่เพียงการลอกเลียนแบบความงามของธรรมชาติ แสดงเนื้อหาสำคัญอย่างนามธรรม ด้วยอารมณ์ที่เป็นอิสระ ไม่ยึดติดกับรูปแบบ รูปทรง หรือสีตามสิ่งที่ตาเห็น

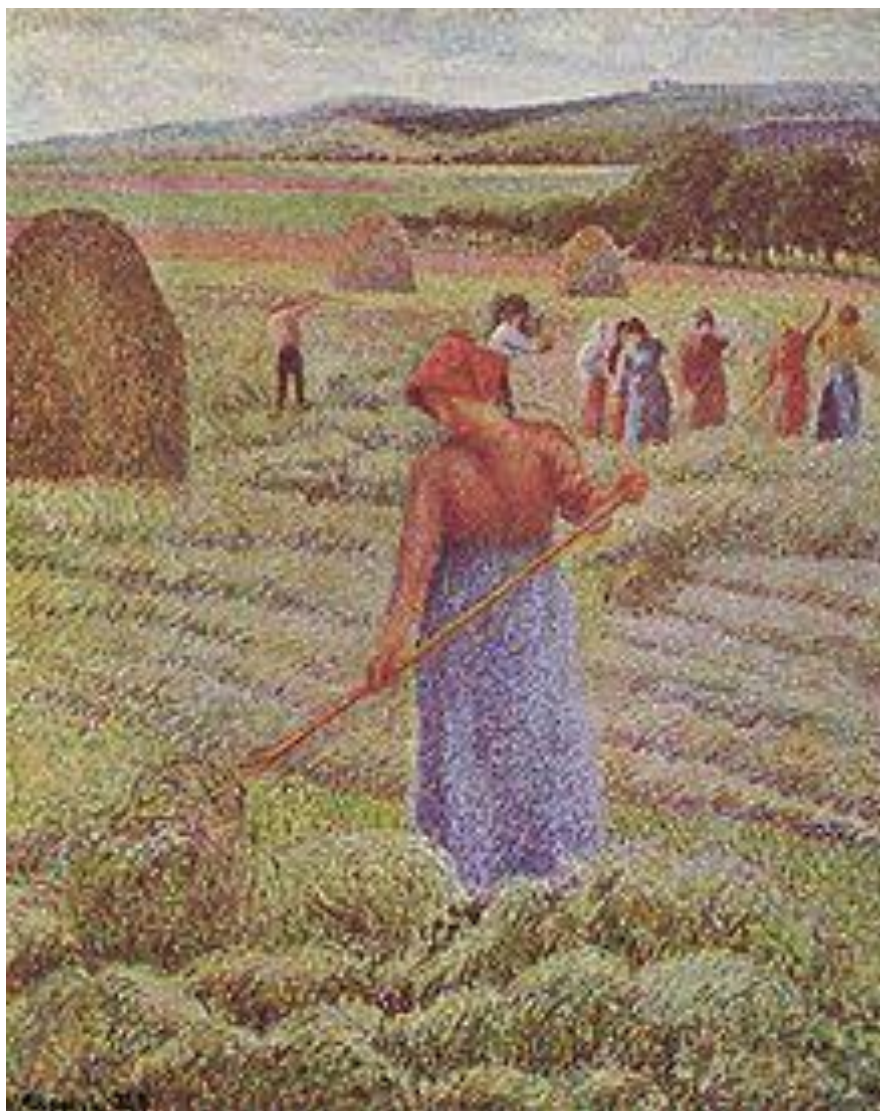
จอห์น เรวอลด์ (John Rewald) ที่เป็่นนักประวัติศาสตร์ศิลปะอาชีพคนแรกที่มีความสนใจในการกำเนิดของศิลปะสมัยใหม่ในระยะแรกที่จำกัดอยู่ในระยะเวลาของ “ศิลปะลัทธิประทับใจยุคหลัง” ที่นิยามกันระหว่าง ค.ศ. 1886 ถึง ค.ศ. 1892 ในหนังสือ “ศิลปะลัทธิประทับใจยุคหลัง : จากฟิน โคค ถึง โกแก็ง” (ค.ศ. 1956) เรวอลด์เห็นว่าเป็นขบวนการที่ต่อเนื่องจากหนังสือที่เขียนก่อนหน้านั้น “ประวัติของศิลปะลัทธิประทับใจ” (ค.ศ. 1946) และให้ข้อสังเกตว่าเป็น “ฉบับที่อุทิศให้แก่สมัยหลังของศิลปะลัทธิประทับใจยุคหลัง”^[4] “ศิลปะลัทธิประทับใจยุคหลัง : จากโกแก็งถึงมาติส” เป็นเล่มที่ตามมาแต่เล่มนี้รวมศิลปะแนวอื่นที่แตกหน่อมาจากศิลปะลัทธิประทับใจด้วย” และจำกัดเวลาระหว่างปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ถึงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 เรวอลด์เน้นความสนใจกับการวิวัฒนาการของศิลปินลัทธิประทับใจยุคหลังในระยะแรกในฝรั่งเศส : ฟินเซนต์ ฟิน โคค, ปอล โกแก็ง, ฌอร์ฌ-ปีแยร์ เซอรา, ออติลียง เรอดง (Odilon Redon) และความสัมพันธ์ต่อกันในกลุ่ม และรวมถึงกลุ่มศิลปินอื่นที่ศิลปินกลุ่มนี้ให้ความสนใจหรือต่อต้าน :

- ลัทธิประทับใจใหม่ (neo-impressionism) เยาว์หัน โดยนักวิจารณ์ศิลปะร่วมสมัยและจิตรกรผสานจุดสี; ฌอร์ฌ-ปีแยร์ เซอรา และปอล ซีญัก (Paul Signac) จะพอใจมากกว่าถ้าจะใช้คำอื่นแทนเช่นวิภาคนิยม หรือ “จุดสีเรือง” (Chromoluminarism) เป็นต้น
 - คตินิยมเส้นกันสี (cloisonnism) เป็นขบวนการที่เขียนกันอยู่ไม่นานนักที่เริ่มเมื่อ ค.ศ. 1888 โดยนักวิจารณ์ศิลปะเอ็ดัวร์ ดูว์ฌาร์แต็ง (Edouard Dujardin) เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานของ หลุยส์ อ็องเกอแต็ง (Louis Anquetin) ที่ต่อมารวมทั้งงานของจิตรกรร่วมสมัยของเอมิล เบร์นาร์ (Émile Bernard) ด้วย
 - ลัทธิสังเคราะห์นิยม (synthetism) เป็นขบวนการอายุสั้นอีกขบวนการหนึ่ง ใช้ในปี ค.ศ. 1889 เพื่อแยกงานของโกแก็งและเบร์นาร์จากงานของผู้ที่เขียนแบบลัทธิประทับใจที่มีแนวโน้มไปทางแบบเดิมที่แสดงงานที่ The Volpini Exhibition ในปี ค.ศ. 1889
 - กลุ่มปงตาแวน (Pont-Aven School) ที่หมายถึงเพียงกลุ่มศิลปินที่ทำงานในบริเวณปงตาแวนหรือในบริเวณอื่นในแคว้นเบรอตตาญ
 - ลัทธิสัญลักษณ์นิยม (symbolism) เป็นคำที่เป็นที่ยอมรับเป็นอย่างดีในบรรดานักวิจารณ์ศิลปะใน ค.ศ. 1891 เมื่อโกแก็งทิ้งสังเคราะห์นิยมทันทีที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้นำของสัญลักษณ์นิยมในสร้างงานจิตรกรรม

นอกจากนั้นในบทนำใน “ศิลปะลัทธิประทับใจยุคหลัง” เรวอลด์เกร็นเนื้อหาที่จะเขียนในเล่มสองที่จะรวมอ็องรี เดอ ตูลูซ-โลแตรีก, อ็องรี รูโซ, กลุ่มนาบี, ปอล เซซาน และคดิโฟวิสต์, ปาโบล ปิกัสโซ และการเดินทางครั้งสุดท้ายของโกแก็งไปทะเลใต้; ที่จะมีย่อครอบคลุมอย่างน้อยจนถึงคริสต์ทศวรรษแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 20 แต่เรวอลด์ไม่มีโอกาสเขียนเล่มสองเสร็จ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดกระแสลัทธิประทับใจยุคหลัง

- การเมือง ลัทธิชาตินิยม ตามมาซึ่งความต้องการแผ่อำนาจและยึดครองรัฐต่าง ๆ, สังคมนิยม
- สังคม เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ผู้คนมองโลกในแง่ร้าย เกิดปัญหาเรื่องระดับทางสังคม ในระบบทุนนิยม คนชนชั้นแรงงานถูกกดขี่
- ปรัชญาและความเชื่อแนวใหม่ ปรัชญาของมาคซ์และเ็งเงิลส์, อนาธิปไตย (anarchy) ความคิดและความเชื่อที่รุนแรงเกิดจากความกดดัน, ทฤษฎีแห่งปรัชญาที่ว่าคนนั้นเป็นอิสระ (Existentialism) การค้นพบทฤษฎีเรื่องจิตวิเคราะห์ของซีคมุนท์ ฟรีดท์, ศาสตร์แห่งการใช้การสังเคราะห์ (synthesisism)
- วิทยาศาสตร์ การค้นพบเรื่องสนามแม่เหล็กไฟฟ้าของคอลลตัน, ทฤษฎีวิวัฒนาการของดาร์วินการจัดช่วงเวลา

ภาพที่ 16 กามีล ปัสซาร์, เกี่ยวฟางที่เอราญี ค.ศ. 1889, งานสะสมส่วนบุคคล

เรวอลด์กล่าวว่าคำว่า “ศิลปะลัทธิประทับใจยุคหลัง” เป็นคำที่ตั้งขึ้นเพื่อความสะดวกและมีได้มีความหมายเฉพาะเจาะจงถึงลักษณะการเขียนแต่อย่างใด และเป็นคำที่ใช้ที่จำกัดเฉพาะทัศนศิลป์ของฝรั่งเศสที่วิวัฒนาการมาจากศิลปะลัทธิประทับใจตั้งแต่ ค.ศ. 1886 วิธีเขียนหนังสือเกี่ยวกับศิลปะลัทธิประทับใจยุคหลังของเรวอลด์เป็นการเขียนตามที่เกิดขึ้นมิใช่เป็นการวิจัยลักษณะของศิลปะ เรวอลด์ทิ้งไว้ให้ศิลปะเป็นเครื่องตัดสินตัวเองในอนาคต⁴¹ คำอื่นเช่น นวยุคนิยม (modernism) หรือลัทธิสัญลักษณ์นิยมก็เป็นคำที่ยากที่จะใช้เพราะเป็นคำที่ไม่เฉพาะเจาะจงกับศิลปะแต่ครอบคลุมสาขาวิชาอื่นด้วยเช่นวรรณกรรมหรือสถาปัตยกรรมและเป็นคำที่ขยายออกไปใช้ในหลายประเทศ

- นวยุคนิยม เป็นคำที่หมายถึงขบวนการทางศิลปะนานาชาติที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมตะวันตกที่เริ่มมาจากฝรั่งเศสและถอยหลังไปถึงการปฏิวัติฝรั่งเศสจนถึงยุคภูมิปัญญา
- ลัทธิสัญลักษณ์นิยม เป็นขบวนการที่เริ่มร้อยปีต่อมาในฝรั่งเศสและเป็นนัยว่าเป็นแนวที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล จิตรกรต่างก็ใช้สัญลักษณ์ในการเขียนไม่ว่าอย่างใดก็อย่างหนึ่ง มากบ้างน้อยบ้าง

แอลัน โบว์เนสส์ (Alan Bowness) ยึดเวลา “ศิลปะลัทธิประทับใจยุคหลัง” ไปจนถึง ค.ศ. 1914 แต่จำกัดการเขียนในฝรั่งเศสลงไปอย่างมากในคริสต์ทศวรรษ 1890 ประเทศยุโรปอื่นๆ ใช้มาตรฐานของ “ศิลปะลัทธิประทับใจยุคหลัง” ส่วนศิลปะของยุโรปตะวันออกไม่รวมอยู่ในกลุ่มนี้

แม้ว่า “ศิลปะลัทธิประทับใจยุคหลัง” จะแยกจาก “ศิลปะลัทธิประทับใจ” ใน ค.ศ. 1886 แต่จุดจบของ “ศิลปะลัทธิประทับใจยุคหลัง” ยังไม่เป็นที่ตกลงกัน สำหรับ โบว์เนสส์และเรวอลด์ แล้ว ลัทธิบาศกนิยม (cubism) เป็นการเริ่มยุคใหม่ ฉะนั้นบาศกนิยมจึงถือว่าเป็นการเริ่มยุคการเขียนใหม่ในฝรั่งเศสตั้งแต่ต้นและต่อมาในประเทศอื่น ขณะเดียวกันศิลปินยุโรปตะวันออกไม่คำนึงถึงการแบ่งแยกตระกูลการเขียนที่ใช้ในศิลปะตะวันตกก็ยังเขียนตามแบบที่เรียกว่าจิตรกรรมนามธรรม และอนุตรนิยม (suprematism) ซึ่งเป็นคำที่ใช้ต่อมาจนในคริสต์ศตวรรษที่ 20

<https://chutipongpeajier.wordpress.com>

ภาพที่ 17 George-Pierre Seurat

George-Pierre Seurat

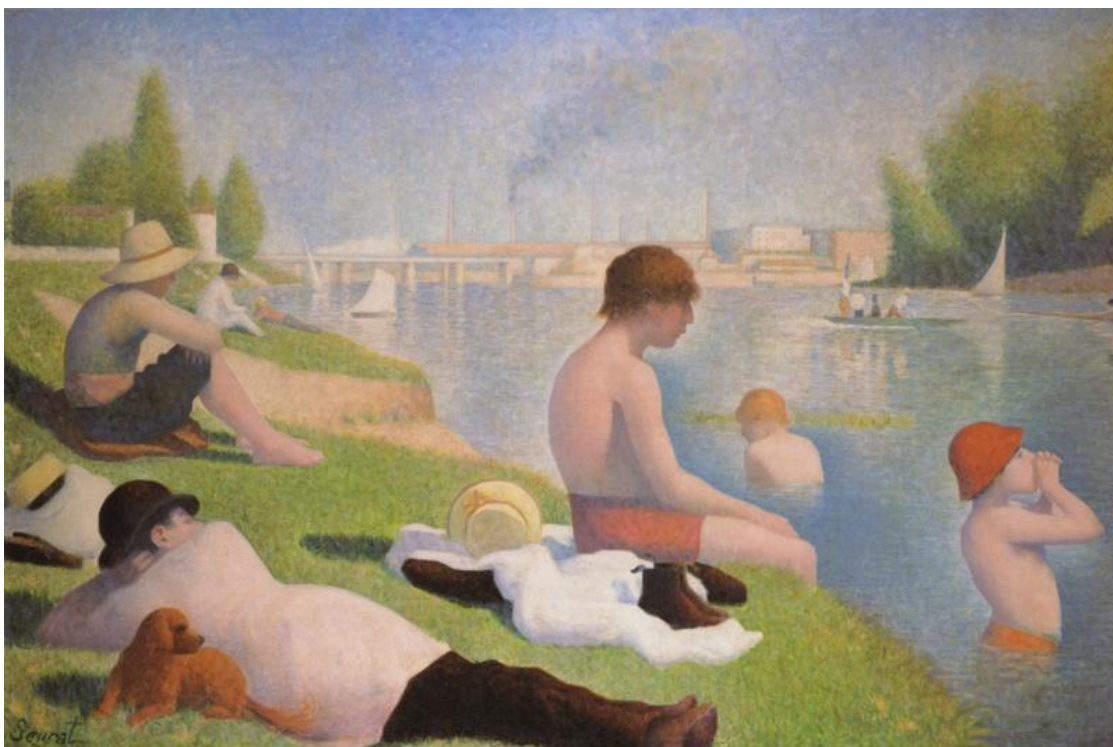
George-Pierre Seurat เป็นจิตรกรชาวฝรั่งเศส เกิดเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม ค.ศ.1859 ที่กรุง Paris ในครอบครัวที่มีฐานะดี บิดาเป็นนักกฎหมายมาจากเมือง Champagne ส่วนมารดาเป็นชาว Paris เขาเริ่มเรียนศิลปะกับครูชื่อ Justin Lequien ซึ่งเป็นประติมากร ต่อมา George-Pierre Seurat ก็ได้เข้าเรียนศิลปะที่ Ecole Des Beaux-Arts ในระหว่างปี ค.ศ.1878-1879 จากนั้นก็ไปเป็นทหารเกณฑ์เสีย 1 ปี ที่ Brest Military Academy เมื่อกลับมารกรุง Paris ในปี ค.ศ.1880 George-Pierre Seurat ก็ได้ไปเช่าห้องอยู่กับเพื่อนที่ถนน Chabrol ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากบ้านของครอบครัวเท่าไรนัก เขาใช้สถานที่นั้นเป็นที่สร้างงานศิลปะชิ้นสำคัญของเขาหลายชิ้น งานชิ้นแรกทีในเวลาต่อมาถือว่าเป็นผลงานชิ้นเอกของเขานั้นใช้เวลาถึง 2 ปีในการวาดภาพสีน้ำมันบนผ้าใบขนาดใหญ่ 201 x 300 เซนติเมตรที่ George-Pierre Seurat ใช้เทคนิคปูนเปียกผสมกับการวาดแบบผสมจุดสี ภาพนั้นมีชื่อว่า Bathers at Asnières ภาพ Bathers at Asnières นี้ George-Pierre Seurat วาดเมื่ออายุได้ 24 ก่อนที่จะเสียชีวิต 7 ปี เขาตั้งใจที่จะนำภาพดังกล่าวไปแสดงในงานแสดงภาพเขียนแห่งกรุง Paris ที่ชื่อ Salon de Paris แต่ก็ถูกปฏิเสธ เขากับเพื่อนๆ ศิลปินหน้าใหม่จำนวนหนึ่งจึงได้รวมกลุ่มกันขึ้นและตั้ง Groupe des Artistes Indépendantes ขึ้นมาจัดการแสดงภาพเองในสถานที่ที่ไม่ไกลจากพิพิธภัณฑสถาน Louvre ในระหว่างวันที่ 15 พฤษภาคมถึงวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ.1884

คนที่มาชมงานแสดงภาพเขียนไม่ได้ให้ความสนใจกับภาพ *Bathers at Asnières* มากนัก แม้ *George-Pierre Seurat* จะเป็นหัวหอกของการจัดงานนี้ก็ตามเพราะมีผลงานจำนวนมากของศิลปินถึง 402 คนมาแสดง แต่ต่อมาในปี ค.ศ.1886 เมื่อมีคนเอาภาพดังกล่าวร่วมกับภาพของศิลปินอื่นๆอีก 300 ภาพ ไปแสดงในงาน *Works in Oil and Pastel by the Impressionists of Paris* ซึ่งจัดขึ้นที่ *National Academy of New York* ในกรุง *New York* กลับมีผู้คนให้ความสนใจกับภาพดังกล่าวมากและมีนักวิจารณ์งานศิลปะออกมาให้ความเห็นในหลายๆส่วน ไม่ว่าจะเป็น องค์ประกอบของภาพที่มีคนจำนวนมากนั่งอยู่ริมน้ำ มีเรือพายและเรือใบลอยอยู่ในน้ำ ฉากหลังเป็นบ้านและโรงงาน แสดงให้เห็นถึงการใช้ชีวิตของชาวบ้านธรรมดาในบ่ายวันหนึ่งของหน้าร้อน เมื่อ *George-Pierre Seurat* ตาย ภาพ *Bathers at Asnières* อยู่กับครอบครัวของเขาจนกระทั่งในปี ค.ศ. 1900 ก็ได้ถูกขายให้กับ *Felix Fénéon* นักวิจารณ์ศิลปะชื่อดัง ต่อมาในปี ค.ศ.1924 ภาพดังกล่าวถูกซื้อไปโดยกองทุนของพิพิธภัณฑ์อังกฤษและนำไปแสดงที่ *Tate Gallery* ปัจจุบันภาพ *Bathers at Asnières* ถูกนำไปแสดงอยู่ที่ *National Gallery* ในกรุง *London*

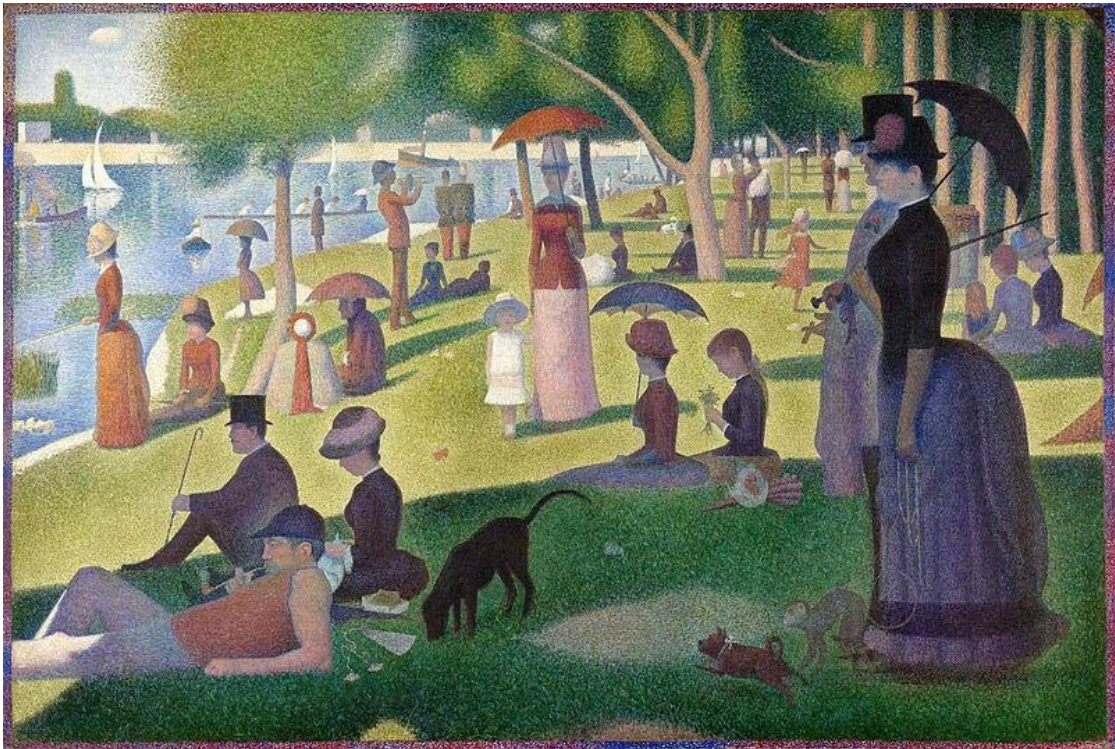
ในหน้าร้อนของปี ค.ศ. 1884 *George-Pierre Seurat* ได้สร้างงานชิ้นเอกอีกชิ้นหนึ่งคือ ภาพวาดที่ชื่อ *Sunday Afternoon on the Island of La Grange Jatte* สถานที่ที่เขาวาดนั้นตั้งอยู่ชานกรุง *Paris* เป็นเกาะเล็กๆอยู่ กลางแม่น้ำ *Seine* ภาพวาดสีน้ำมันบนผืนผ้าใบขนาดใหญ่ถึง 207.6x308 เซนติเมตร นี้ *George-Pierre Seurat* ใช้เวลาวาดถึง 2 ปี ในวันนี้ถือกันว่าเป็นภาพวาดที่สำคัญที่สุดภาพหนึ่งของศตวรรษที่ 19 ที่งานศิลปะก้าวเข้าสู่ยุค *Post Impressionism* ภาพ *Sunday Afternoon on the Island of La Grange Jatte* เป็นภาพวาดที่แสดงให้เห็นถึงภูมิทัศน์ในสวนริมน้ำที่คลาคล่ำไปด้วยผู้คนหลากหลายอิริยาบถ ขณะวาดภาพ *George-Pierre Seurat* ต้องออกไปนั่งเก็บภาพในสถานที่จริง เขาร่างอิริยาบถของคนเกือบทุกวันจากมุมมองของตัวเอง เมื่อกลับมาถึงที่พักก็ลอกแบบที่ได้มาลงบนผืนผ้าใบ ใช้เทคนิคผสมจุดสีซึ่งทำให้สีของภาพมีความสด คู่มืพลังมากกว่าใช้พู่กันวาดแบบธรรมดา เขาทำงานโดยเน้นที่สี แสงและองค์ประกอบของภาพที่ดูแน่น หลากหลาย ปัจจุบันภาพดังกล่าวอยู่ที่ *Art Institute of Chicago* ในประเทศสหรัฐอเมริกา

แม้จะมีชีวิตอยู่บนโลกนี้เพียง 31 ปีก็ตามแต่ *George-Pierre Seurat* ก็วาดภาพเอาไว้หลายภาพ ในส่วนที่เกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวนั้น เขาใช้ชีวิตคู่อยู่กับ *Madeleine Knobloch* นางแบบของเขาเอง เขาต้องใช้เวลานานมากกว่าครอบครัวของเขาซึ่งเป็นครอบครัวที่มีสถานะทางสังคมจะยอมรับการที่เขาใช้ชีวิตอยู่กับนางแบบ ก่อนตายเพียง 2 วัน *George-Pierre Seurat* พากรรษาและบุตรชายของเขาไปแนะนำกับพ่อแม่ *George-Pierre Seurat* เสียชีวิตด้วยโรคเชื้อหุ้มสมองอักเสบในวันที่ 29 มีนาคม ค.ศ.1891 2 สัปดาห์ต่อมา บุตรชายที่เกิดในปี ค.ศ. 1890 ก็ได้เสียชีวิตลงด้วยโรคเดียวกัน

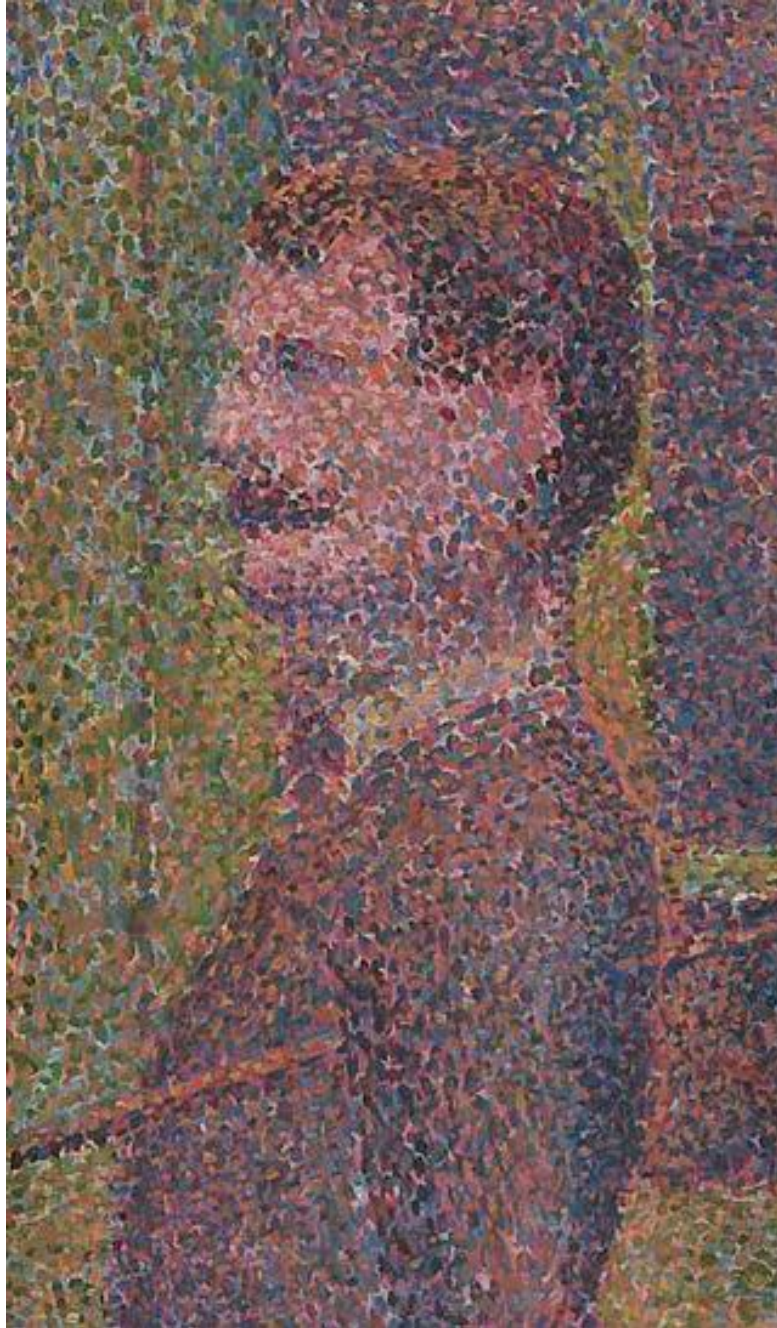
เทคนิคการผสมจุดสี (Pointillism) เป็นวิธีการวาดภาพประเภทหนึ่งที่จิตรกรผู้วาดมิได้ผสมสีเพื่อวาดภาพแต่จะใช้สีเพียงไม่กี่สี เช่น เหลือง แดง ดำ น้ำเงิน แต้มเป็นจุดเล็กๆ ทับซ้อนผสมกันจนเกิดเป็นรูปภาพคล้ายๆกับการพิมพ์ภาพที่พิมพ์สีแต่ละสีทับซ้อนกันจนเป็นภาพ มีจิตรกรหลายคนใช้เทคนิคนี้ในการวาดภาพ แต่ George-Pierre Seurat ถือได้ว่าเป็นจิตรกรที่มีความสำคัญในการพัฒนาแนวคิด Pointillism ให้เป็นจริงร่วมกับ Paul Signac เพื่อนของเขา

ภาพที่ 18 Bathers at Asnières 201 cm × 301 cm, 1884, Oil on canvas

ภาพที่ 19 Sunday Afternoon on the Island of La Grange Jatte 207.6 cm × 308 cm, 1884–1886,
Oil on canvas

ภาพที่ 20 Detail from Circus Sideshow (Parade de Cirque) (1889) showing pointillism and color theory

2.6 สรุปอิทธิพลที่ได้รับ

2.6.1 ทางด้านเนื้อหาได้รับอิทธิพล

1. MARY CASSATT ดังเช่นผลงานของ CASSATT ให้ความรู้สึกลงในด้านความงาม ความอบอุ่น ความอ่อนโยน บริสุทธิ์ ความผูกพันในครอบครัว โดยที่เธอไม่เคยเขียนภาพเด็กที่มีอาการเจ็บไข้ ร้องแงง หรือ ภาพมารดาที่มีอารมณ์หงุดหงิดเลย ดังเช่น ครอบครัวครัวของผู้ทำวิจัยที่แสดงความรักไคร่กันตลอดเวลา

2. สุวรรณี สารคณา แนวความคิดที่แสดงออกมาในผลงาน “เรื่องครอบครัว มันเป็นเรื่องใกล้ตัวเรา แล้วเราก็ไม่ใช่คนหิวหิว ใช้ชีวิตแบบบ้านๆ กินข้าวเหนียว กินส้มตำ จะไปทำเรื่องที่ยิ่งใหญ่มาก เรารู้สึกว่ามันใกล้ตัวเรา และอาจจะทำให้งานของเราไม่ค่อยแสดงผลออกมา” เนื้อหาของผลงานเกี่ยวกับความรักความผูกพันของคนในครอบครัว ความสุข ที่เกิดจากผู้คนในครอบครัวเดียวกัน ที่มีความรักความอบอุ่น ให้แก่กันและกันด้วยความจริงใจ แม้ชีวิต ต้องเผชิญกับความทุกข์แต่ยังคงได้รับความสุขร่วมกันเสมอ ซึ่งคุณสุวรรณีได้รับแรงบันดาลใจจากประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์จากความทุกข์ที่เรียบง่าย ในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย ในชนบทอีสาน เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานที่สร้างสรรค์ อย่างต่อเนื่อง และให้เห็นความสำคัญของศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินไทย ตลอดจนเพื่อให้สังคม เห็นความสำคัญเกี่ยวกับความรักความอบอุ่นในสถาบันครอบครัว และ เพื่อกระตุ้นให้สังคมรู้สึกซาบซึ้งในวิถีชีวิต และความเป็นอยู่อย่างพอเพียง เช่นเดียวกับครอบครัวของผู้ทำวิจัยและผลงานที่ต้องการสื่อออกมาในเรื่องของ ความสุข ความผูกพันของคนในครอบครัว ที่เกิดจากผู้คนในครอบครัวเดียวกัน ที่มีความรักความอบอุ่น ให้แก่กันและกันด้วยความจริงใจแม้ชีวิต ต้องเผชิญกับความทุกข์แต่ยังคงได้รับความสุขร่วมกันเสมอ

2.6.2 ทางด้านเทคนิควิธีการได้รับอิทธิพล

George-Pierre Seurat เทคนิคการผสมจุดสี (Pointillism) เป็นวิธีการวาดภาพประเภทหนึ่ง ที่จิตรกรผู้วาดมิได้ผสมสีเพื่อวาดภาพแต่จะใช้สีเพียงไม่กี่สี เช่น เหลือง แดง ดำ น้ำเงิน ดำ เป็นจุดเล็กๆ ทับซ้อนผสมกันจนเกิดเป็นรูปภาพคล้ายๆกับการพิมพ์ภาพที่พิมพ์สีแต่ละสีทับซ้อนกันจนเป็นภาพ มีจิตรกรหลายคนใช้เทคนิคนี้ในการวาดภาพ แต่ George-Pierre Seurat ถือได้ว่าเป็นจิตรกรที่มีความสำคัญในการพัฒนาแนวคิด Pointillism โดยผู้วิจัยได้นำเทคนิค pointillism มาเป็นเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้เพื่อให้เกิดการผสมของจุดสี ที่มีความหมายถึงความรู้สึกต่างๆมารวมกันให้เกิดรูปทรงของคนที่อยู่ในภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินงาน

การศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ความผูกพันในครอบครัวที่มีปฏิสัมพันธ์เชิงพลวัต ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม โดยผลงานดังกล่าวจะเป็นการนำเสนอความสัมพันธ์ในครอบครัว จากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันในครอบครัวที่มีปฏิสัมพันธ์เชิงพลวัต ผสมผสานกับจินตนาการและ อารมณ์ความรู้สึก เพื่อให้การสร้างสรรค์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จึงมีวิธีการดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อผลงานสร้างสรรค์
3. การขั้นตอนการสร้างสรรค์และพัฒนารูปแบบ
4. การดำเนินการสร้างสรรค์
5. การวิเคราะห์ผลงานและการดำเนินการแก้ไข
6. การปรับปรุงแก้ไขผลงานสร้างสรรค์
7. การสรุปอภิปรายและประเมินผลงาน

3.1 ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล ผู้สร้างสรรค์ได้ทำการศึกษาจากเอกสารตำราวิทยานิพนธ์ และข้อมูลจริงในเรื่องของ ความผูกพัน ครอบครัวย โดยมีแนวความคิดเกี่ยวกับครอบครัวจากข้อมูลจริงของครอบครัวของผู้สร้างสรรค์

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการสร้างสรรค์

3.2.1 ครอบครัวในลักษณะที่เป็นพลวัต (Dynamic) หมายถึง ครอบครัวมีคุณสมบัติมีชีวิตในฐานะที่เป็นหน่วยพื้นฐานของชีวิต นั่นคือ มีกิจกรรมการเปลี่ยนแปลง และการเคลื่อนไหวต่างๆ มีการเกิด การเติบโต การพัฒนาอย่างมีทิศทาง ความสุข มีการเริ่มต้น การถดถอย และการสิ้นสุด แต่ละครอบครัวต่างก็มีรายละเอียดบนหน้าประวัติศาสตร์ของตนเองโดยเฉพาะ ซึ่งแตกต่างไปจากครอบครัวอื่นๆ อย่างมากมาย ดังเช่น ครอบครัวของผู้สร้างสรรค์ผลงานเองที่มีลักษณะของการเคลื่อนไหวต่างๆของกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นครอบครัวของผู้สร้างสรรค์เอง

3.2.2 สัมพันธภาพในครอบครัว

การสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวที่ความสัมพันธในครอบครัวจะค่อยๆดำเนินไปได้ด้วยดีได้นั้น ต้องอาศัยลักษณะสำคัญ 10 ประการ ของพฤติกรรมที่แสดงความรักต่อกันอย่างเหมาะสมของบุคคลในครอบครัว ประกอบด้วย(พูนสุข ช่วยทอง, 2548, หน้า 9-12)

- 1) ต้องเอาใจใส่ดูแลและเอื้ออาทรต่อกัน
- 2) ต้อง “รู้จัก” คนที่เรารัก
- 3) ต้องเคารพซึ่งกันและกัน
- 4) ต้องมีความรับผิดชอบ
- 5) ต้องมีความไว้วางใจกัน
- 6) ต้องให้กำลังใจกันและกัน
- 7) ต้องให้อภัยกันและกัน
- 8) ต้องรู้จักสื่อสารในครอบครัว
- 9) ต้องใช้เวลาด้วยกันอย่างมีคุณค่า และมีคุณภาพ
- 10) ต้องมีการปรับตัวตามภาวะที่เปลี่ยนแปลงของบุคคลในครอบครัว

องค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่จะช่วยส่งเสริมให้การสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวเป็นไปได้อย่างดี คือ การที่สมาชิกในครอบครัวจะต้องเคารพและคำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคล รวมทั้งความเป็นส่วนตัวที่เป็นส่วนตัวที่เป็นความต้องการปกติของมนุษย์ทุกคน ด้วยการกำหนดขอบขอบเขตในครอบครัว

3.2.3 ความรักในครอบครัว

ความรักในครอบครัว มีทั้งหมด 4 รูปแบบ รูปแบบที่เกี่ยวข้องและเกิดขึ้นในครอบครัวของผู้สร้างสรรค์มี 2 รูปแบบคือ

1. Filial Love หมายถึง ความรักและความกตัญญูต่อผู้ที่มีพระคุณหรือผู้มีอุปการคุณ เช่น ความรักของลูกที่มีต่อพ่อแม่ เป็นความรักซึ่งลูกอาจแสดงออกได้ด้วยการให้ความเคารพ ยกย่อง เชื้อฟัง ไม่ทำให้ท่านรู้สึกผิดหวังหรือเสียใจในตัวเรา ไม่ทำให้ท่านเกิดความรู้สึกวิตกกังวลหรือทุกข์ในตัวเรา เราควรจะต้องอุปการะเลี้ยงดูท่านตามควรในยามที่ท่านแก่เฒ่า เป็นต้น (สิริรัตน์ แอดสกูล, 2553, หน้า 18)

2. Consanguinal Love หมายถึง ความรักและความสัมพันธ์ทางสายโลหิต เป็นความรัก ระหว่างญาติพี่น้อง ทุกคนที่เกิดมาเป็นพี่น้องต้องเดียวกัน ควรมีความรัก ความสามัคคีปรองดองกัน รู้จักเสียสละต่อกัน เอื้ออาทรต่อกัน ห่วงใยกัน ผูกพันกัน (สิริรัตน์ แอดสกุล, 2553, หน้า 18)

3.3 การขั้นตอนการสร้างสรรคและพัฒนารูปแบบ

ในหลายๆ การวิจัยและมุมมองจากคนทั่วไปมักมองเด็กที่ขาดพ่อหรือแม่ มักจะเป็นเด็กที่ขาดความอบอุ่นและกลายเป็นเด็กมีปัญหา และก่อให้เกิดปัญหาของสังคม ภาพรวมและตัวอย่าง จำนวนมากในเด็กเหล่านั้นกลายเป็นคำที่นิยามที่ไม่ได้รับการแก้ไข

ผู้วิจัยเองก็เป็นเด็กคนหนึ่งที่ขาดพ่อ และไม่เคยเห็นหน้าหรือได้รับความอบอุ่นจากผู้เป็น พ่อเลย คำว่าลูกกำพร้า เด็กที่ขาดพ่อหรือแม่ย่อมรู้จักคำนี้ดี คำนิยามคำนี้ทำให้เด็กหลายคนรู้สึกถูก ตอกย้ำของการขาด แต่ด้วยครอบครัวของผู้วิจัย เป็นครอบครัวขยาย ที่มี ยาย แม่และอื่นๆ บุคคลใน ครอบครัวมาจากสายเลือดเดียวกันมอบทั้งความรัก ความอบอุ่น ก่อให้เกิดความผูกพันที่แน่นแฟ้น ต่าง คนต่างเป็นส่วนเติมเต็มซึ่งกัน ตั้งแต่เด็กจน โตผู้วิจัยเองจึงมิได้รู้สึกขาดความรัก ความอบอุ่นจากพ่อ เลย เพราะทุกคนในครอบครัวได้มอบความรักและความอบอุ่นเติมเต็มจนมิได้รู้สึกขาดอะไรไป ผู้วิจัยจึงอยากสร้างสรรค์ผลงานจาก ความรัก ความอบอุ่น ความผูกพันอันเกิดจาก การมีปฏิสัมพันธ์ กันของบุคคลในครอบครัวที่เป็นพลวัตต่อไปไม่สิ้นสุด

3.4 การดำเนินการสร้างสรรค์

เก็บข้อมูลจากภาพถ่าย ของการทำกิจกรรมของคนในครอบครัวที่มีการปฏิสัมพันธ์เชิง พลวัต โดยสังเกตจากกิจกรรมที่ทำเป็นประจำของทุกคน เพื่อกำหนดสีในการสร้างสรรค์ เพราะ การสร้างสรรค์นั้นอาศัยข้อมูลจินตนาการและอารมณ์ความรู้สึกประกอบกัน

3.5 การวิเคราะห์ผลงานและการดำเนินการแก้ไข

เพื่อให้ผลงานแสดงความรู้สึกถึง ความสุข ความผูกพัน ของกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึง ความผูกพันในครอบครัวที่มีปฏิสัมพันธ์เชิงพลวัต จึงใช้ภาพถ่ายจริงของการทำกิจกรรมจริงๆ ของ คนในครอบครัวของผู้สร้างสรรค์เองโดยกำหนดองค์ประกอบจากการที่ถ่ายภาพ

3.6 การปรับปรุงแก้ไขผลงานสร้างสรรค์

- ก่อนสร้างสรรค์ (เตรียมอุปกรณ์)
- วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างสรรค์ภาพร่าง
- สร้างสรรค์ภาพร่าง

3.7 การสรุปอภิปรายและประเมินผลงาน

วิเคราะห์ภาพความสัมพันธ์จากกิจกรรมความสัมพันธ์ที่เกิดในครอบครัวเป็นประจำทุกวัน

ความสัมพันธ์ที่ 1 ยายกับน้ำคนที่ 1 นั่งดูทีวีตอนกลางคืนข้างๆกันทุกวัน ภาพที่มองจากด้านหลังของยายและน้ำเงยหน้ามองไปที่ทีวี เรื่องราวที่ผ่านตาของทั้ง2คน รับรู้ได้ด้วยกันและบทสนทนาของเรื่องราวต่าง ๆ นั้น คุณกันอยากเข้าใจ หรือไม่เข้าใจก็จะมี การอธิบายเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ในมุมมองที่ผู้สร้างสรรค์งานต้องการจะสื่อออกมา นี้ อยากแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวที่มองเห็นและเข้าใจในสิ่งที่อยู่ข้างหน้าหรือรับรู้พร้อมกัน โดยเข้าใจในสิ่งที่เห็นเหมือนกันหรือถ้าได้แย้งกันก็จะมี การทำความเข้าใจให้ตรงกันได้โดยอธิบาย และรับฟังซึ่งกันและกัน

ความสัมพันธ์ที่ 2 แม่กับยาย ช่วยกันทำงานบ้าน ซักผ้า ดูแลจัดระเบียบความเรียบร้อยของบ้าน แม่และยายมักจะช่วยกันจัดเก็บของให้เป็นระเบียบเสมอและการทำความสะอาดบ้านในส่วนต่างๆแม่และยายมักจะช่วยกันทำเสมอรวมไปถึงการซักผ้าโดยใช้มือซัก ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำกันมาเป็นเวลานาน ผู้สร้างสรรค์จึงอยากถ่ายทอดมุมมองทางความรู้สึกของภาพความสัมพันธ์นี้ที่ผู้สร้างสรรค์เห็นมาตั้งแต่จำความได้ ยิ่งไปกว่านั้นเสื้อผ้าที่ยายกับแม่ช่วยกันซักมักจะเป็นเสื้อผ้าของผู้สร้างสรรค์ผลงานเสมอ

ความสัมพันธ์ที่ 3 น้ำคนที่ 1 กับน้ำคนที่ 2 ที่มักจะพาไปที่ต่างๆ ให้คำปรึกษา สนับสนุนในการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันของคนในครอบครัว มีภาพมากมายในมุมมองต่างๆของการไปเที่ยวทำอะไรร่วมกันไปไหนมาไหนด้วยกัน น้ำคนที่ 1 คือคนเดียวในบ้านที่สามารถขับรถยนต์ได้ เพราะฉะนั้นเวลาจะไปไหนน้ำคนที่ 1 คือ ผู้ที่พาทุกคนในบ้านไปและน้ำคนที่ 2 คือ ผู้ที่ชอบชักชวนทุกคนไปนอกบ้านไปทำกิจกรรมต่างๆ ภาพความสัมพันธ์ของน้ำคนที่ 1 และน้ำคนที่ 2 กำลังยืนหันหลังและมองไปข้างหน้าผู้สร้างสรรค์ต้องการจะสื่อให้เห็นถึงการเดินทางทางความคิดของทั้งสองคนที่กำลังมองไปถึงอนาคตและวันพรุ่งนี้ของทุกคนในครอบครัว

ความสัมพันธ์ที่ 4 แม่และน้ำคนที่ 1 ช่วยทำอาหารทุกๆมือทุกๆวัน ให้คนในครอบครัวได้กิน ภาพการทำอาหารของครอบครัวผู้สร้างสรรค์ที่หลายคนอาจนึกไม่ออก การทำอาหารกันในทุกๆมือของแม่ครัวประจำบ้านคือแม่และน้ำ ดั่งการหาเลี้ยงชีพที่แม่และน้ำทำเพื่อครอบครัวตลอดมา ผู้สร้างสรรค์จึงเลือกความสัมพันธ์นี้มาแสดงให้เห็นว่า อาหารที่แม่และน้ำช่วยกันทำในทุกๆวัน และทุกๆมือมันคือการหล่อชีวิตของทุกๆในบ้าน

ความสัมพันธ์ที่ 5 ยายกับแม่ ช่วยกันปลูกต้นไม้ ดูแลสวน และรดน้ำต้นไม้ ภาพกิจกรรมของความสัมพันธ์ของแม่และยายที่ดูเหมือนเป็นแค่งานอดิเรก แต่ในความเป็นจริงของคนที่เป็นเกษตรกรด้วยชีวิตจิตใจไม่สามารถเลิกปลูกต้นไม้ได้ ภาพยายและแม่ที่กำลังช่วยกันปลูกต้นไม้ผู้

สร้างสรรค์มองเห็นและต้องการจะสื่อให้เห็นถึงการให้กำเนิดตลอดเวลาของผู้ที่มีความเป็นแม่ ดังเช่นการปลูกต้นไม้เพื่อคอยเฝ้ามองและดูแลให้ต้นไม้ได้เจริญเติบโต

ความสัมพันธ์ที่ 6 ยายและน้ำคนที่ 1 เลี้ยงสุนัข เลี้ยงไก่ ดูแลให้อาหาร ภาพยายและน้ำกำลังให้อาหารไก่และสุนัขเปรียบดังการให้ทานกับสิ่งมีชีวิตที่อยู่กับเราโดยการพึ่งพาอาศัยกัน ผู้สร้างสรรค์มองเห็นถึงการอยู่ร่วมกันของสัตว์ต่างๆที่เป็นเหมือนเพื่อนในยามเหงาและยามทุกข์

การออกแบบภาพร่าง

ภาพที่ 21 ภาพร่างชิ้นที่ 1 ชื่อผลงาน งานเช้า

“งานเช้า” เป็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับยายที่กำลังช่วยกันปลูกพืชผัก เสมือนกับว่าแม่และยายคือผู้ให้กำเนิดที่ต้องดูแล รักษา เอาใจใส่ รดน้ำพรวนดิน เพื่อให้สิ่งที่ทั้งสองคนกำลังปลูกได้เจริญเติบโตจนสามารถดูแลตัวเองได้ ดังเช่นความรักความเอาใจใส่ของแม่และยายที่มีต่อกันและต่อคนในครอบครัวที่แม่และยายเป็นผู้ที่ได้ให้กำเนิดมา

ภาพที่ 22 ภาพร่างชิ้นที่ 2 ชื่อผลงาน ข้าวเช้า

“ข้าวเช้า” เป็นภาพความสัมพันธ์ของการรับประทานอาหารร่วมกันทั้งครอบครัว แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของทุกคนที่ใส่ใจกันด้วยการตัดอาหารให้กันและกัน อันแสดงให้เห็นถึงความรัก ความห่วงใย ความเสียสละที่เห็นได้บนโต๊ะอาหาร

ภาพที่ 23 ภาพร่างชิ้นที่ 3 ชื่อผลงาน เป้าหมาย

“มองไปด้วยกัน” เป็นภาพความสัมพันธ์ของน้ำทั้ง2คนที่ยื่น มองไปข้างหน้าโดยถือ
ผ้าขาวม้าผืนเดียวกัน แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่กำลังมองเห็นร่วมกันคิดและเข้าใจกันด้วยความสัมพันธ์
โดยใช้ผ้าขาวม้าที่ชาวไร่ชาวนาใช้เพื่อเป็นที่จับเหนี่ยวเวลาที่เหนื่อยซึ่งต่างคนต่างถือเพื่อจับเหนี่ยว
ของกันและกัน

ภาพที่ 24 ภาพร่างชิ้นที่ 4 ชื่อผลงาน ทำครัว

“ทำครัว” ความสัมพันธ์ของแม่กับน้ำที่กำลังทำอาหารสำหรับคนในครอบครัว ปัญหาของภาพร่างชิ้นนี้คือภาพน้ำกับแม่หันหลังให้กันยังคงดูไม่บ่งบอกถึงการสามัคคีกันในการทำครัวจึงต้องมีการปรับปรุงภาพใหม่

ภาพที่ 25 ภาพร่างชิ้นที่ 5 ชื่อผลงาน งานประจำ

“งานประจำ” เป็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับยายที่ช่วยกันซักผ้า ความผูกพันที่เกิดขึ้นตั้งแต่เกิดจนโต แม่และยายคือผู้ดูแลเอาใจใส่ทุกคน เสมือนกับการซักผ้า การซัก การขจัดคราบสกปรกก็เหมือนกับการอบรมสั่งสอนสิ่งที่ผิดสิ่งที่ไม่ดีที่ไม่ควรทำและช่วยแก้ไขในสิ่งที่ผิดพลาดไป ดังเช่นการขจัดคราบสกปรกคราบของความไม่ดีหรือสิ่งชั่วร้ายออกไปจากคนในครอบครัว นั่นเอง

ภาพที่ 26 ภาพร่างชิ้นที่ 6 ชื่อผลงาน ก่อนนอน

“ก่อนนอน” เป็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างยายกับน้ำที่กำลังนั่งดูทีวี เหมือนกับการเฝ้า
มองเฝ้าดูการดำเนินชีวิตและความเป็นไปของคนในบ้าน รอบๆยายและน้ำล้อมไปด้วยผ้าห่ม
ที่มาจากความรักของคนในครอบครัวที่กำลังเฝ้ามองความสุขของยายกับน้ำในการดูทีวีเช่นกัน

บทที่ 4

การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

การวิเคราะห์ผลงานมีอยู่ 2 ส่วนคือ การวิเคราะห์ ด้านทัศนธาตุ และการจัดวางองค์ประกอบ ศิลป์ความเพื่อแสดงให้เห็นคุณค่าทางความงามในการจัดระเบียบของส่วนต่างๆ ซึ่งทัศนธาตุในงานของข้าพเจ้าได้แก่ จุด รูปทรง สี น้ำหนัก และพื้นที่ว่าง ส่วนการจัดวางองค์ประกอบได้แก่ ความกลมกลืน ความหลากหลาย ความสมดุล สัดส่วน การเน้น และความเคลื่อนไหว

4.1 วิเคราะห์ผลงานโดยรวม

4.1.1 เนื้อหา

ในส่วนของเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ชุดนี้ มีความมุ่งมั่นที่จะนำเสนอภาพความผูกพันในแต่ละครอบครัวต้องเริ่มตั้งแต่ภายในตัวของบุคคลแต่ละคนที่อยู่ร่วมกันและมีประสบการณ์หรือภูมิหลังมาจากครอบครัวที่มีความรักใคร่ผูกพันกันดี บุคคลในครอบครัวนั้นช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจและการแสดงออกต่อกันและกันด้วยความรักใคร่ จะเป็นการสร้างสายใยที่เข้มแข็งและแข็งแรงจิตใจของคนในครอบครัวเมื่อเจอปัญหาหรือต้องเผชิญกับโลกภายนอก

4.1.2 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ถ่ายทอดผ่านเทคนิค การจุดสีลงบนผ้าใบ เพื่อก่อให้เกิดรูปทรงของมนุษย์ซึ่งเป็นภาพของบุคคลในครอบครัว

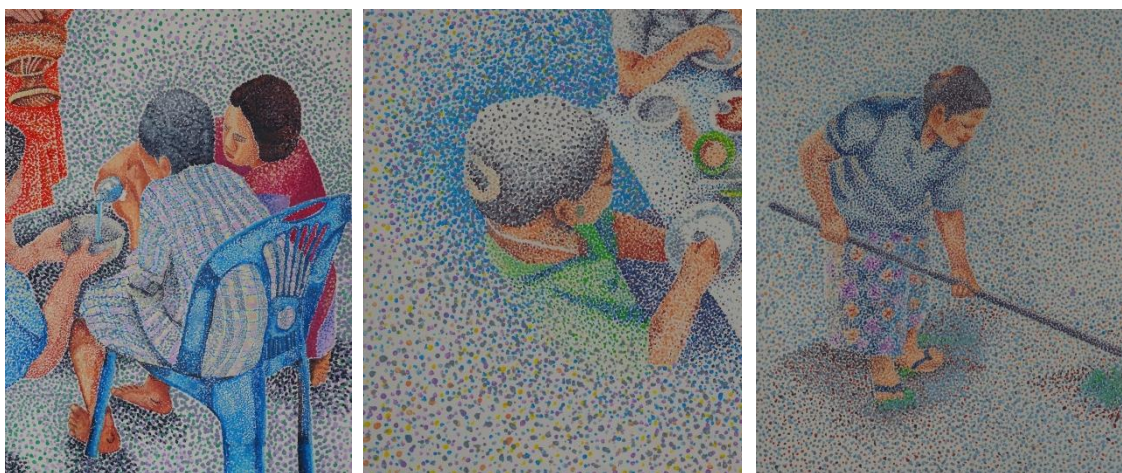
4.1.3 การแสดงออก

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ มีการแสดงออกโดยใช้ภาพที่แสดงให้เห็นถึงความผูกพันรักใคร่ในครอบครัว เป็นรากฐานของความสุขแห่งชีวิต เป็นรากฐานของความเป็นปึกแผ่นแห่งสังคม ชีวิตสังคมย่อมตั้งต้นมาจากครอบครัว ถ้าครอบครัวแตกแยก หรือครอบครัวขาดความรักใคร่ต่อกัน ชีวิตในสังคมจะแตกแยกประจุเงาตามตัว ดังนั้นทุกอย่างของมนุษย์เริ่มต้นที่ “ครอบครัว” จะเป็นการสร้างสายใยที่เข้มแข็งและแข็งแรงจิตใจของคนในครอบครัวเมื่อเจอปัญหาหรือต้องเผชิญกับโลกภายนอก

4.2 วิเคราะห์ทัศนธาตุ

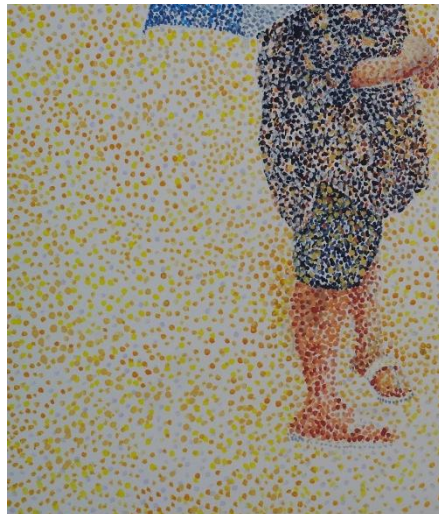
4.2.1 จุด

ในธรรมชาติเราจะเห็นจุดกระจายซ้ำๆอยู่ทั่วไปในที่ว่าง เช่น จุดที่สุกใสของกลุ่มดาวในท้องฟ้า ลายจุดในตัวสัตว์และพืชบางชนิด เมื่อเราอยู่ที่สูงมองมายังกลุ่มคน จะเห็นเป็นจุดกระจายเคลื่อนไหวไปมา มิติก็ไม่มี หรือการรวมกลุ่มกัน จุดที่เราเห็นซ้ำๆเหล่านี้ทำให้เกิดตำแหน่งของรูปทรง (จุด) ในที่ว่าง ซึ่งเป็นการเริ่มแรกขององค์ประกอบศิลป์ (ชะลูด นิ่มเสมอ, 2557) จุด นั้นเป็นทัศนธาตุที่สามารถสัมผัสและให้ความรู้สึกได้น้อยด้วยจุดเป็นอนุภาคที่มีความกว้าง ความยาว และความหนา น้อยที่สุด ให้คำนิยาม ของจุดว่า “เป็นสิ่งที่ ไม่มีความกว้าง ความยาว ความ หนา” แต่ในทางทัศนศิลป์ จุด มีค่า มากมายกว่านั้น ด้วยในทางศิลปะนั้นเกี่ยวข้องกับความรู้สึก มากกว่า การตีความ เพราะ จุดๆ หนึ่งที่ปรากฏในภาพอาจจะค่อย ๆ แปรเปลี่ยน เป็นสิ่งต่าง ๆ ในจินตนาการก็ได้ ดังเช่นในผลงาน

ภาพที่ 27 ตัวอย่างภาพการวิเคราะห์การใช้จุดภายในผลงาน ชุดที่ 1 ช่วงเช้า

การใช้จุดในผลงานชุดที่ 1 การผสมผสานจุดสีคล้ายกับกระบวนการพิมพ์สี ใช้การจุดแบบกระจาย จุดเล็กและใหญ่ เพื่อให้เกิดความสว่าง โปร่งแสงของภาพเพราะเป็นบรรยากาศในช่วงเช้าที่มีอากาศปลอดโปร่งโล่งสบาย ใช้สีฟ้าเป็นตัวนำในการจุด ดังเช่นสีที่มาจากท้องฟ้าในตอนเช้า สีฟ้าเป็นสีโทนเย็นหมายถึง ความรู้สึกสดชื่น เย็นสบายปลอดโปร่งสบาย ปลอดภัย และแสงสีเหลืองอมส้มที่มาจากพระอาทิตย์ที่ขึ้นในยามเช้า สีเหลืองเป็นสีของความสุข ความเบิกบาน ความมีชีวิตชีวา สีส้มเป็นสีแห่งความเบิกบานและความรื่นเริงเป็นความรู้สึกที่อิสระ

ภาพที่ 28 ตัวอย่างภาพการวิเคราะห์การใช้จุดภายในผลงาน ชุดที่ 2 ช่วงกลางวัน

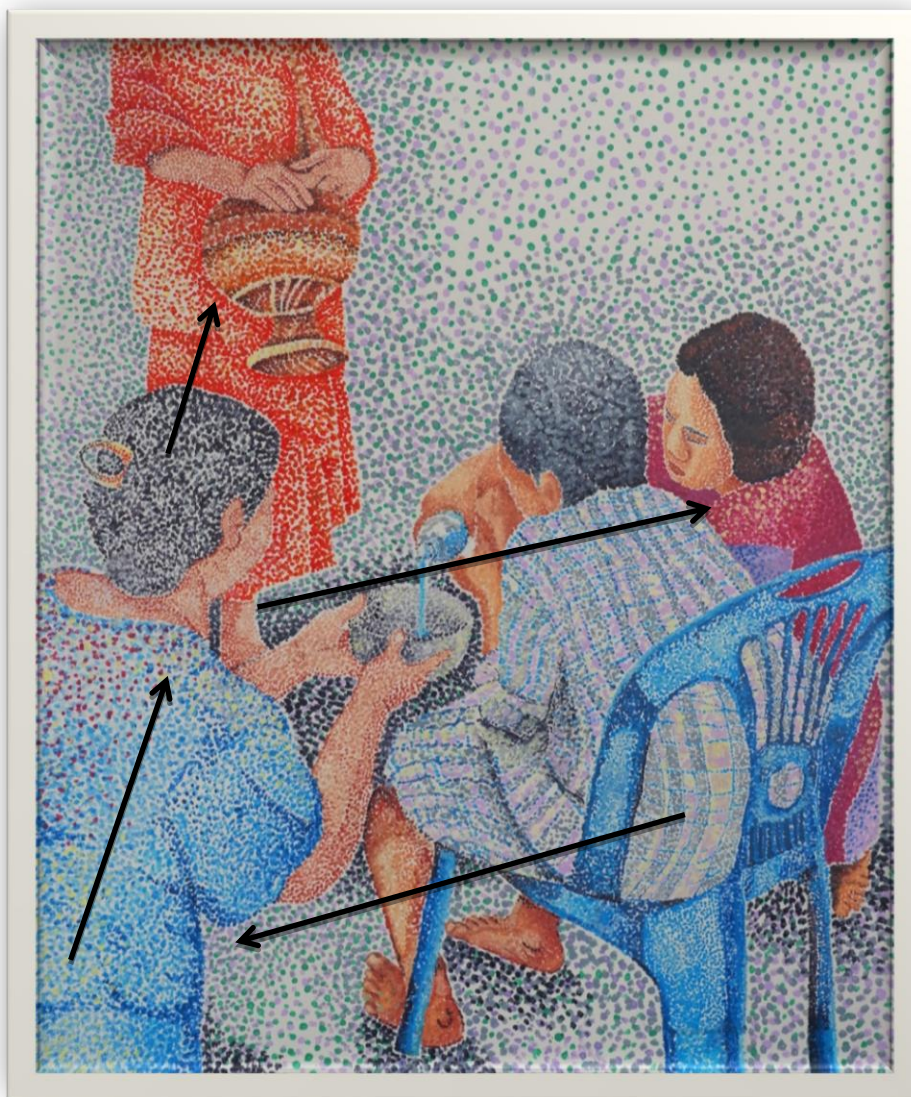
การใช้จุดในผลงานชุดที่ 2 ใช้การจุดแบบกระจาย จุดเล็กและใหญ่และเน้นความทึบของจุดในบางส่วนที่เป็นเงา เพื่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องของแสงเงาในตอนกลางวัน สีที่ใช้ในการจุดภาพในตอนกลางวันคือ สีส้ม สีเหลือง สีฟ้า เน้นสีส้มและเหลือง สีส้ม เป็นสีแห่งความเบิกบานและความรื่นเริงเป็นความรู้สึกที่อิสระและสีเหลืองสีของความสุข ความเบิกบาน ความมีชีวิตชีวา ในการดำเนินการจุดภาพเพราะช่วงเวลากลางวันเป็นสีของแสงแดดที่ร้อนและเจิดจ้า โดยมีสีฟ้าคือสีของท้องฟ้าที่สว่างสดใสในตอนกลางวันและการเว้นของจุดโดยจะเว้นระยะห่างเป็นช่วงๆ จะเน้นเฉพาะตัวบุคคลและเงาของสีเข้มที่ทับซ้อนที่ตัวบุคคลเท่านั้น

ภาพที่ 29 ตัวอย่างภาพการวิเคราะห์การใช้จุดภายในผลงาน ชุดที่ 2 ช่วงเย็น

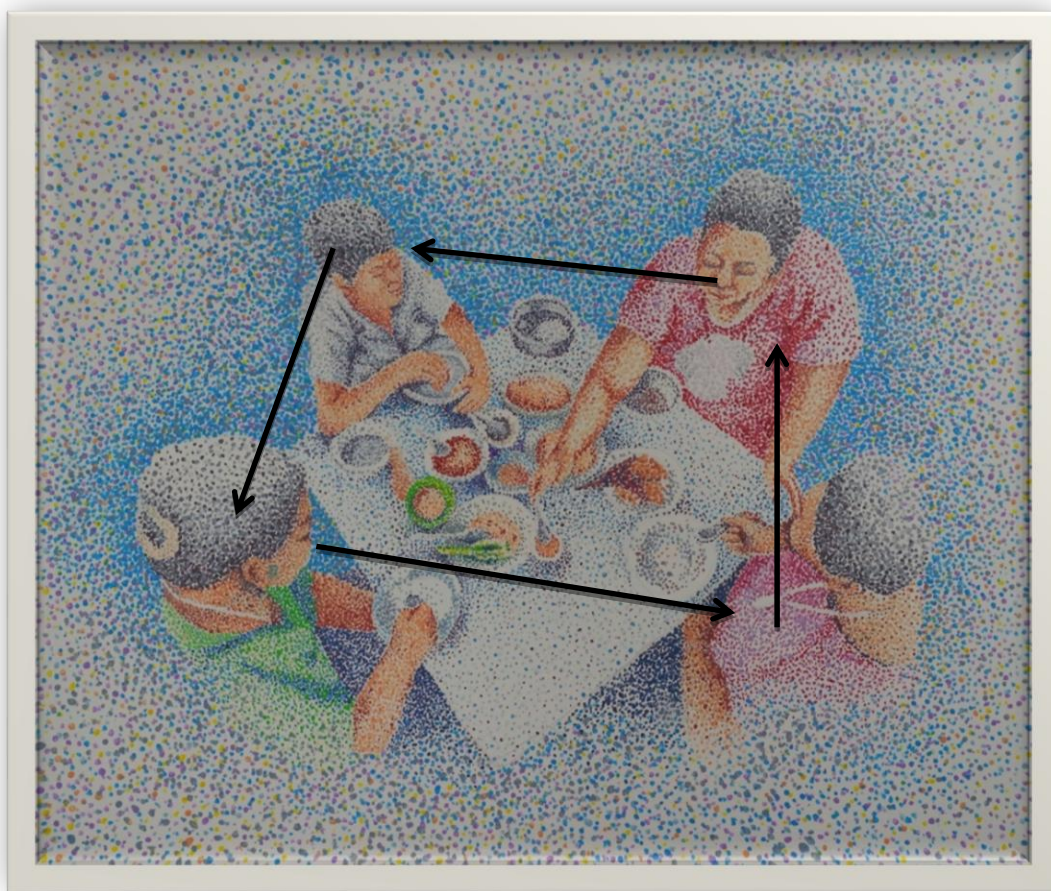
การใช้จุดในผลงานชุดที่ 3 ใช้การจุดแบบกระจายและหนาแน่น จุดเล็กและใหญ่และเน้นความทึบของจุดในบางส่วนที่เป็นเงาของความมืดในช่วงเย็น เพื่อให้เกิดบรรยากาศของความสงบนิ่งในช่วงเย็นและใกล้ค่ำ โดยใช้สีน้ำเงิน เป็นตัวนำในการจุดภาพทั้งหมดเพราะ สีน้ำเงินให้ความรู้สึกของการสงบเย็น สุขุมเยือกเย็น หนักแน่นและละเอียดรอบคอบสีน้ำเงินเป็นสีที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับจิตใจได้สูงกว่า สีเหลือง มีความหมายถึงกลางคืนจึงทำให้เรารู้สึกสงบได้ลึกกว่าและผ่อนคลายกว่า เราจะยิ่งเข้าสู่ความสงบและสงบได้อย่างลุ่มลึกเมื่อสัมผัสกับสีน้ำเงินที่เข้มข้น แต่ถ้าเป็นสีน้ำเงินอ่อนจะทำให้เรารู้สึกปกป้องจากภารกิจตลอดจนกิจกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน

4.2.2 รูปทรง

ภาพที่ 30 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 1 ชั้นที่ 1

รูปทรงที่ใช้ภายในงานคือรูปทรงของสิ่งมีชีวิต คือ มนุษย์ โดยสร้างความสัมพันธ์ของรูปทรงจากทิศทางของการสัมผัสกันและเชื่อมต่อกันโดยมีทางของเส้นที่เชื่อมต่อกัน โดยแบบจากความเป็นจริงเพื่อสื่อความหมายของผลงานที่ต้องการนำเสนอในผลงานดังเช่นในภาพชุดที่ 1 ชั้นที่ 1 ทิศทางของรูปทรงคือการรวมกันของคน 3 คน

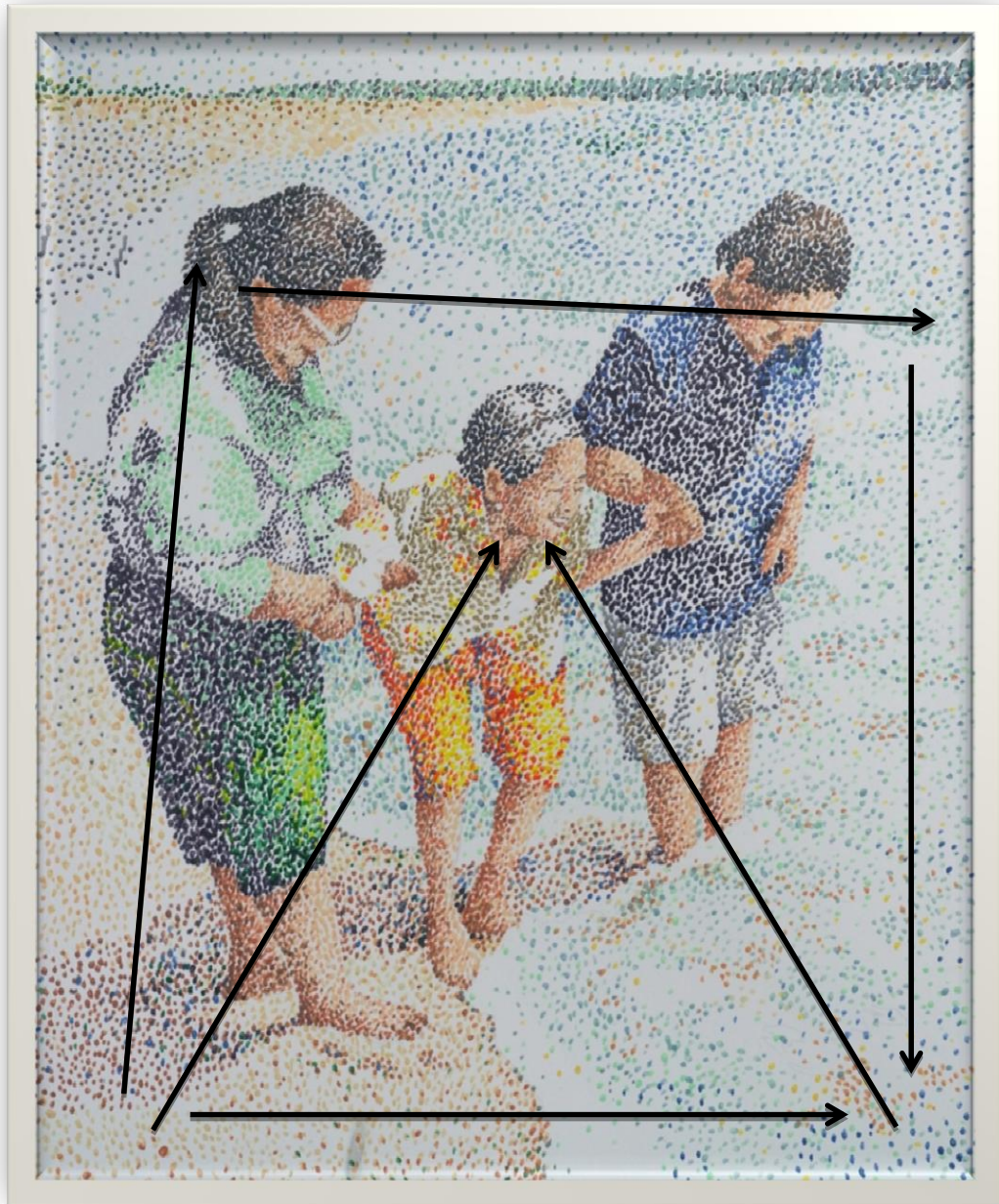
ภาพที่ 31 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 1 ชั้นที่ 2

รูปทรงที่ใช้ภายในงานคือรูปทรงของสิ่งมีชีวิต คือ มนุษย์ โดยสร้างความสัมพันธ์ของรูปทรงจากทิศทางของการสัมผัสกันและเชื่อมต่อกันโดยมีทางของเส้นที่เชื่อมต่อกัน โดยแบบจากความเป็นจริงเพื่อสื่อความหมายของผลงานที่ต้องการนำเสนอในผลงานในภาพแสดงทิศทางของการรวมกันของคน 4 คน หันหน้าเข้าหากัน

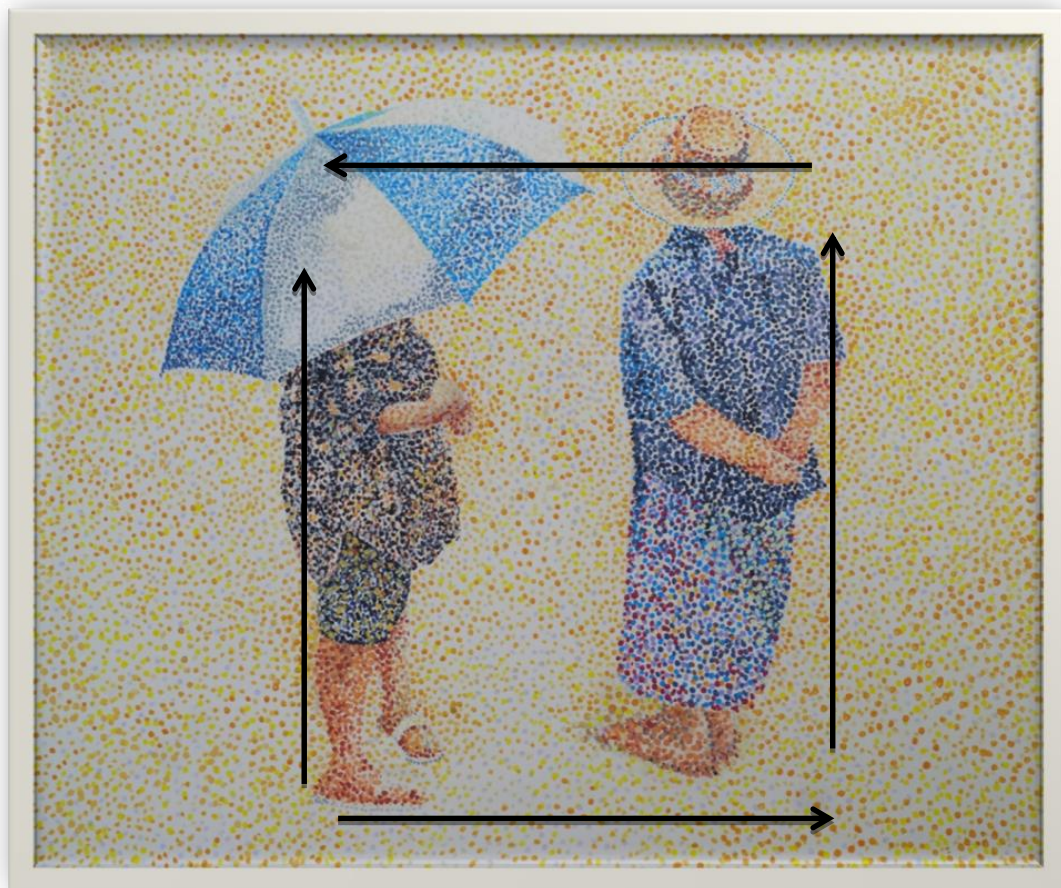
ภาพที่ 32 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 1 ชั้นที่ 3

รูปทรงที่ใช้ภายในงานคือรูปทรงของสิ่งมีชีวิต คือ มนุษย์ โดยสร้างความสัมพันธ์ของรูปทรงจากทิศทางของการสัมผัสกันและเชื่อมต่อกัน โดยมีทางของเส้นที่เชื่อมต่อกัน โดยแบบจากความ เป็นจริงเพื่อสื่อความหมายของผลงานที่ต้องการนำเสนอในผลงานในภาพนี้แสดงทิศทางการหันหน้าเข้าหากันของคน 2 คน

ภาพที่ 33 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 2 ชั้นที่ 1

รูปทรงที่ใช้ภายในงานคือรูปทรงของสิ่งมีชีวิต คือ มนุษย์ โดยสร้างความสัมพันธ์ของรูปทรงจากทิศทางของการสัมผัสกันและเชื่อมต่อกันโดยมีทางของเส้นที่เชื่อมต่อกันโดยแบบจากความเป็นจริงเพื่อสื่อความหมายของผลงานที่ต้องการนำเสนอในผลงาน ในภาพแสดงทิศทางของรูปทรงโดยคนทั้ง 3 คน จับมือกันเดินไปข้างหน้า

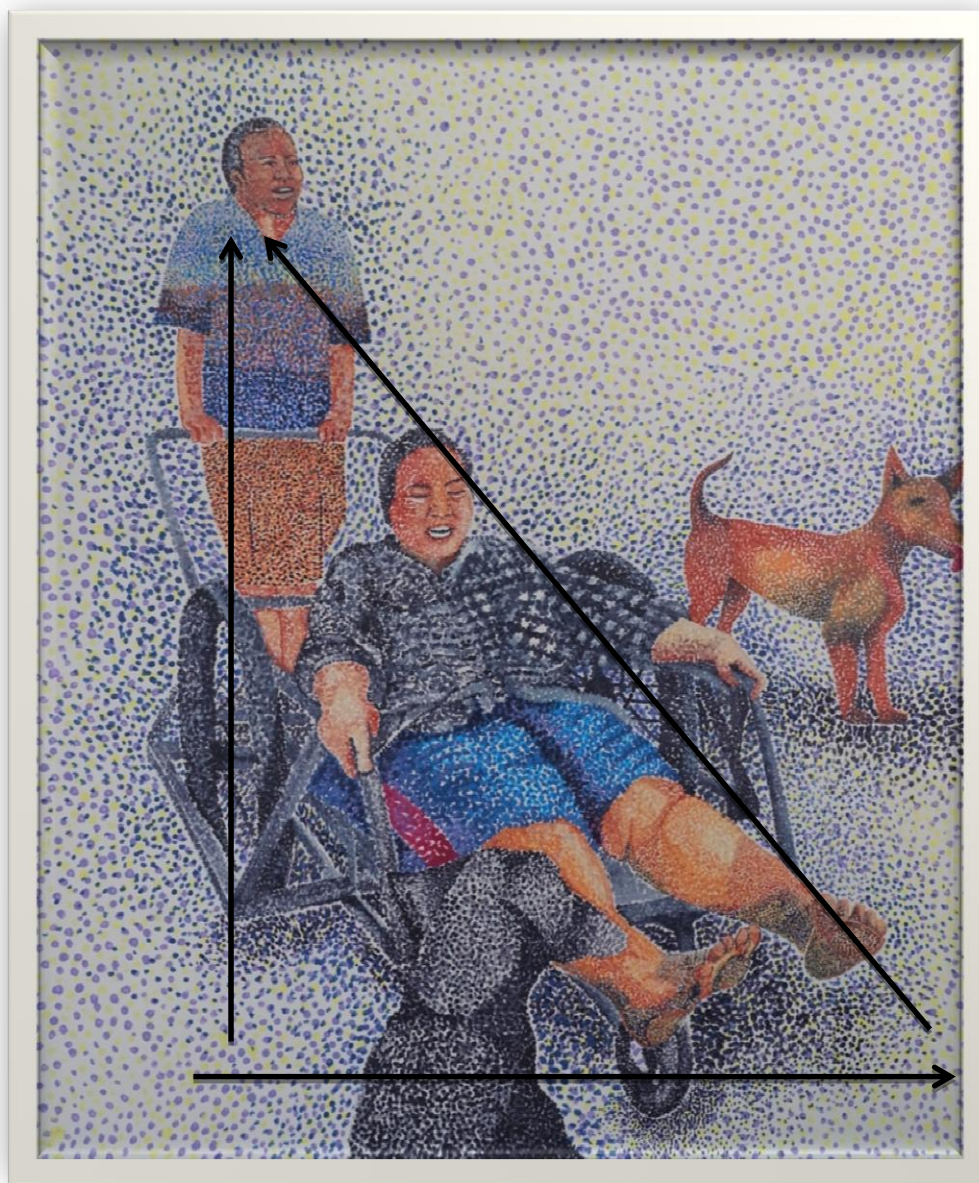
ภาพที่ 34 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 2 ชั้นที่ 2

รูปทรงที่ใช้ภายในงานคือรูปทรงของสิ่งมีชีวิต คือ มนุษย์ โดยสร้างความสัมพันธ์ของรูปทรงจากทิศทางของการสัมผัสกันและเชื่อมต่อกันโดยมีทางของเส้นที่เชื่อมต่อกันโดยแบบจากความเป็นจริงเพื่อสื่อความหมายของผลงานที่ต้องการนำเสนอในผลงาน ในภาพนี้ทิศทางของรูปทรงเชื่อมต่อกันโดยมองไปในทางเดียวกันและมองสิ่งเดียวกัน

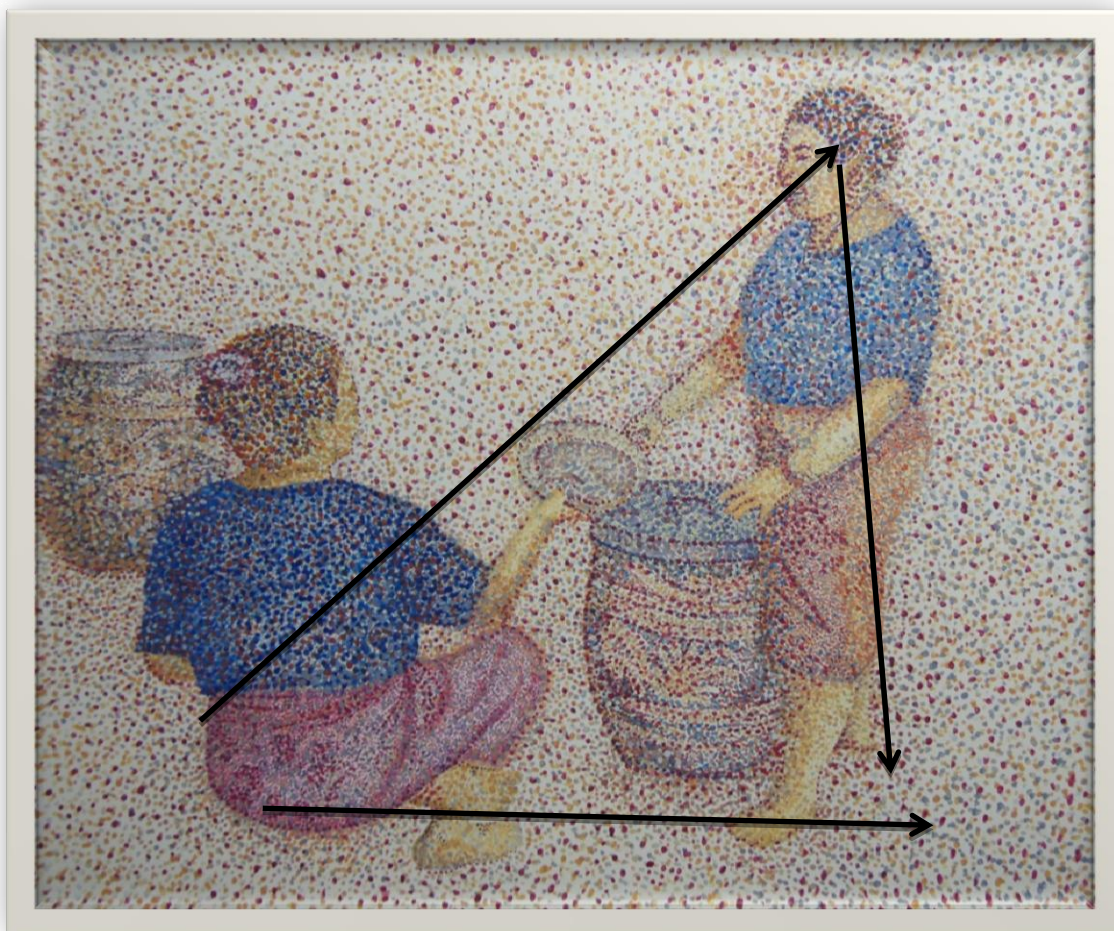
ภาพที่ 35 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 2 ชั้นที่ 3

รูปทรงที่ใช้ภายในงานคือรูปทรงของสิ่งมีชีวิต คือ มนุษย์ โดยสร้างความสัมพันธ์ของรูปทรงจากทิศทางของการสัมผัสกันและเชื่อมต่อกัน โดยมีทางของเส้นที่เชื่อมต่อกัน โดยแบบจากความเป็นจริงเพื่อสื่อความหมายของผลงานที่ต้องการนำเสนอในผลงาน ในภาพนี้ทิศทางของการเชื่อมต่อของรูปทรงคือผ้าที่อยู่ในกะละมังที่ คน 2 คนกำลังซักด้วยกัน

ภาพที่ 36 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 3 ชั้นที่ 1

รูปทรงที่ใช้ภายในงานคือรูปทรงของสิ่งมีชีวิต คือ มนุษย์ โดยสร้างความสัมพันธ์ของรูปทรงจากทิศทางของการสัมผัสกันและเชื่อมต่อกันโดยมีทางของเส้นที่เชื่อมต่อกัน โดยแบบจากความเป็นจริงเพื่อสื่อความหมายของผลงานที่ต้องการนำเสนอในผลงานในภาพนี้รูปทรงที่เชื่อมกันของคน 2 คนในภาพคือทิศทางของ มือคนที่ 1 จับที่เข็นรถเข็น และคนที่ 2 จับตัวของรถเข็นแล้วมองไปทิศทางเดียวกัน

ภาพที่ 37 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 3 ชั้นที่ 2

รูปทรงที่ใช้ภายในงานคือรูปทรงของสิ่งมีชีวิต คือ มนุษย์ โดยสร้างความสัมพันธ์ของรูปทรงจากทิศทางของการสัมผัสกันและเชื่อมต่อกัน โดยมีทางของเส้นที่เชื่อมต่อกัน โดยแบบจากความเป็นจริงเพื่อสื่อความหมายของผลงานที่ต้องการนำเสนอในผลงานในภาพนี้ทิศทางของรูปทรงที่เชื่อมต่อกันคือมือของทั้ง 2 คนที่จับงานไปเดียวกันส่งให้กัน

ภาพที่ 38 ภาพการวิเคราะห์การใช้รูปทรงภายในผลงาน ชุดที่ 3 ชั้นที่ 3

รูปทรงที่ใช้ภายในงานคือรูปทรงของสิ่งมีชีวิต คือ มนุษย์ โดยสร้างความสัมพันธ์ของรูปทรงจากทิศทางของการสัมผัสกันและเชื่อมต่อกัน โดยมีทางของเส้นที่เชื่อมต่อกัน โดยแบบจากความเป็นจริงเพื่อสื่อความหมายของผลงานที่ต้องการนำเสนอในผลงานในภาพรูปทรงของทั้งสองรูปทรงที่เชื่อมต่อกันคือทิศทางของการมองไปข้างหน้าและฝ่าที่เป็นตัวเชื่อมติดของทั้ง 2 คน

ภาพที่ 39 ตัวอย่างภาพการวิเคราะห์การใช้สีน้ำหนัภายในผลงาน

4.2.3 น้ำหนัก

การใช้สีน้ำหนักของภาพไม่ขัดแย้งอย่างรุนแรงเพื่อให้เกิดความนุ่มนวลและอบอุ่น น้ำหนักของงานอันเกิดจากการรวมกันของจุดที่มีขนาดเล็กและใหญ่ทำให้เกิดค่าน้ำหนักของงานที่มีความชัดเจนเรื่องของแสงและเงา โดยกำหนดแสงและเงาจากจินตนาการและความรู้สึกของภาพโดยจะแบ่งเป็นช่วงเวลาของผลงาน

ช่วงเช้า น้ำหนักที่เกิดขึ้นในภาพจะมีความเข้มไม่มากและจะมีน้ำหนักเบาที่กระจายเป็นส่วนใหญ่

ช่วงกลางวัน น้ำหนักที่เกิดขึ้นในภาพจะมีความเข้มเฉพาะจุดที่เป็นเงาของภาพหรือเอาของรูปทรงที่อยู่ภายในภาพเป็นส่วนใหญ่

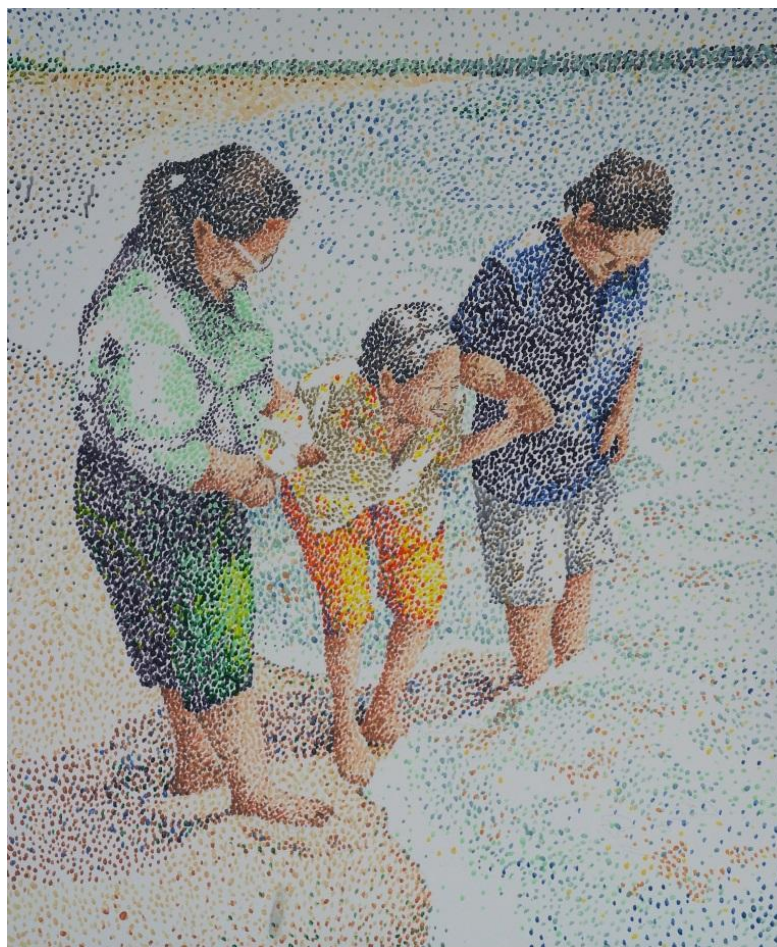
ช่วงเย็น น้ำหนักที่เกิดขึ้นในภาพจะมีความเข้มของภาพเป็นส่วนใหญ่และค่าน้ำหนักในส่วนที่เป็นเงาและความมืดจะเข้มและมีความทึบของรูปทรงและบรรยากาศค่อนข้างมาก

4.2.5 สี

ภาพที่ 40 ตัวอย่างภาพการวิเคราะห์การใช้สีภายในผลงานชุดที่ 1

สีของงานการจุดภาพในชุดแรก “ช่วงเช้า” ใช้โทนสีเหลือง ฟ้ำ แทน สว่างสดใส ดั่งพระอาทิตย์ขึ้นในยามเช้าสีที่มาจากท้องฟ้าในตอนเช้า สีฟ้าเป็นสีโทนเย็นหมายถึง ความรู้สึกสดชื่น เย็นสบายปลอดโปร่งสบาย ปลอดภัย และแสงสีเหลืองอมส้มที่มาจากพระอาทิตย์ที่ขึ้นในยามเช้า สีเหลืองเป็นสีของความสุข ความเบิกบาน ความมีชีวิตชีวา สีส้ม เป็นสีแห่งความเบิกบานและความรื่นเริงเป็นความรู้สึกที่อิสระ

ภาพที่ 41 ตัวอย่างภาพการวิเคราะห์การใช้สีภายในผลงานชุดที่ 2

สีของงานการจุดภาพในชุดที่ 2 “ช่วงกลางวัน” ใช้โทนสีเหลือง ฟ้ำแต่มีความเข้มของสีมากขึ้น และเว้นพื้นที่สีขาวเพื่อให้เห็นความสว่างของแสงแดดในตอนกลางวัน สีส้ม เป็นสีแห่งความเบิกบานและความรื่นเริงเป็นความรู้สึกที่อิสระและสีเหลืองสีของความสุข ความเบิกบาน ความมีชีวิตชีวา ในการดำเนินการจุดภาพเพราะช่วงเวลากลางวันเป็นสีของแสงแดดที่ร้อนและเจิดจ้า โดยมีสีฟ้าคือสีของท้องฟ้าที่สว่างสดใสในตอนกลางวัน

ภาพที่ 42 ตัวอย่างภาพการวิเคราะห์การใช้สีภายในผลงานชุดที่ 3

สีของงานการจุดภาพในชุดที่ 3 “ช่วงเย็น” ใช้โทนสีเย็นน้ำเงินอมม่วง เนื่องจากเป็นเวลาที่ทุกคนมารวมกันที่บ้านเป็นโทนสีที่สงบนิ่งและ การพักผ่อน ผ่อนคลาย โดยใช้สีน้ำเงิน เป็นตัวนำในการจุดภาพทั้งหมดเพราะ สีน้ำเงินให้ความรู้สึกของการสงบเย็น สุขุมเยือกเย็น หนักแน่นและละเอียดรอบคอบสีน้ำเงินเป็นสีที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับจิตใจได้สูงกว่า สีเหลือง มีความหมายถึงกลางคืนจึงทำให้เรารู้สึกสงบได้ลึกกว่าและผ่อนคลายกว่า เราจะยังเข้าสู่ความสงบและสงบได้อย่างลุ่มลึกเมื่อสัมผัสกับสีน้ำเงินที่เข้มข้นแต่ถ้าเป็นสีน้ำเงินอ่อนจะทำให้เรารู้สึกปกป้องจากภารกิจตลอดจนกิจกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน

4.2.6 พื้นที่ว่าง

พื้นที่ว่างในภาพคือระยะห่างของจุดที่อยู่ในภาพ และการเว้นพื้นที่ที่ขาวในภาพทำให้เกิดความรู้สึกถึงอากาศที่อยู่ในภาพและอากาศที่โอบล้อมรูปทรง พื้นที่ว่างในภาพยังแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกของจังหวะของจุดที่กระทบกับสายตาผู้ชมว่ามีการรวมกันหนาแน่นในจุดไหนบ้างที่ผู้สร้างสรรค์ผลงานต้องการจะสื่อถึง

4.3 การวิเคราะห์การจัดวางองค์ประกอบ

4.3.1 ความกลมกลืน

การซ้ำ ของจุดเป็นการซ้ำของจังหวะที่กลมกลืนกัน เพราะรวมของเหมือนกันเข้าด้วยกัน การซ้ำไปเรื่อยๆของจุดที่กระจายกระจายและในภาพรวมกลับเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในภาพ จังหวะ เป็นการเคลื่อนไหวที่มาจากการเล่นของการจุดเพื่อให้เกิดช่องว่างเป็นช่วงๆ และแสดงถึงความเคลื่อนไหวทางความรู้สึกของภาพเพื่อความกลมกลืนของรูปทรงด้วย

4.3.2 ความเคลื่อนไหว

รูปทรงมีความนิ่งแต่วิธีการทางจิตรกรรมด้วยการจุดแบบมีทิศทางในการสร้างรูปทรง และกำหนดสี กำหนดความเคลื่อนไหวของงานด้วยการเว้นจังหวะในการจุดเกิดความเคลื่อนไหวของความรู้สึกในแต่ละภาพที่ต้องการสื่อความหมายในแต่ละช่วงเวลา

4.3.3 การเน้น

นำเสนอเรื่องราวโดยเน้นกิจกรรมภาพความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวที่นำมาจากภาพจริงเป็นหลัก เน้นรูปทรงของมนุษย์ที่ทำกิจกรรมร่วมกันและการเชื่อมต่อของรูปทรงที่เห็นในกิจกรรมนั้นเพื่อสื่อให้เห็นถึงลักษณะของการใช้จุดในการดำเนินรูปทรง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

ผลของการวิจัย “ความผูกพันในครอบครัวที่มีปฏิสัมพันธ์เชิงพลวัต” ใช้เทคนิคการ จุด ซึ่งเป็นทัศนธาตุเริ่มต้นเล็กๆมารวมกัน โดยมีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อแสดงให้เห็นถึงความผูกพัน ความรัก ความอบอุ่น ในครอบครัวของข้าพเจ้า
2. เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความรัก ความอบอุ่นของสถาบันครอบครัว
3. เพื่อแสดงให้เห็นถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว อันเกิดจากความรักความอบอุ่นที่มีให้กันในครอบครัวอันเกิดมาจากสายใยที่มาจากสายเลือดเดียวกัน
4. เพื่อให้ผลงานที่สร้างสรรค์จากการวิจัยนี้สามารถเป็นตัวอย่างของสถาบันครอบครัวในปัจจุบัน ให้ตระหนักถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวที่ขาดพ่อหรือแม่

โดยผลงานที่สร้างสรรค์จากการวิจัยนี้ต้องการแสดงให้เห็นและพร้อมที่จะเป็นตัวอย่างของสถาบันครอบครัวในปัจจุบัน เพื่อให้ตระหนักถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวที่ขาดพ่อหรือแม่ และแสดงให้เห็นถึงผลที่เกิดจากความรัก ความผูกพันของบุคคลในครอบครัวนั้นคือการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลในครอบครัวเชิงพลวัต โดยหวังว่าผลงานในชุดนี้จะส่งผลต่อผู้ชมผลงานให้ตระหนักถึงความใกล้ชิดของคนในครอบครัว และตัวอย่างจากการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นของบุคคลในครอบครัวของข้าพเจ้า บนผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์ 2 มิติ ชุดนี้

การสร้างสรรค์ผลงานในชุดนี้ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์และวิเคราะห์ผลงาน ได้อย่างเป็นระบบ สามารถแสดงขั้นตอนตามลำดับ ได้อย่างชัดเจน และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้พอสมควรอย่างไรก็ตามการสร้างสรรคผลงานชุดนี้ก่อให้เกิดการค้นคว้าทดลอง ค้นหาแนวทางการแสดงออกในรูปแบบเฉพาะบุคคล ตามแนวความคิดและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การค้นหารูปทรง เทคนิควิธีการสร้างสรรค์เป็นการผสมผสานอย่างกลมกลืนอันก่อให้เกิดเป็นผลงานที่มีเอกภาพอย่างลงตัวซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผลงานศิลปะให้พัฒนาเจริญก้าวหน้าต่อไปและก่อให้เกิดประโยชน์สำหรับผู้สนใจ ที่จะศึกษาค้นคว้าและเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์และวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อเสนอและปัญหา

1. เทคนิครูปแบบของการจัดยังคงมีความไม่สมบูรณ์ของจังหวะที่เกิดขึ้นในภาพ
2. การวางรูปแบบรูปทรงในบางส่วนอาจยังไม่สื่อถึงความผูกพันที่เป็นพลวัตแบบสมบูรณ์
3. ผลงานสามารถพัฒนาไปในรูปแบบต่างๆได้อีกดังเช่น การบันทึกเรื่องราวเป็นชุดและชิ้นเล็กๆ

บรรณานุกรม

ชลูด นิ่มเสมอ. (2557). *องค์ประกอบศิลป์*. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิเคชันส์.
นิมิตสุรา แว และวิยะดา รัตนสุวรรณ. (2548). *แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว(ปฏิสัมพันธ์เชิงพลวัต)*.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

สิริรัตน์ แอดสกุล. (2553). *ความรักในครอบครัว*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ณัฐชลิยา สุทธิประสิทธิ์. (254..) *เทคนิคและประสบการณ์การเขียนบทความทางวิชาการ*.

กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

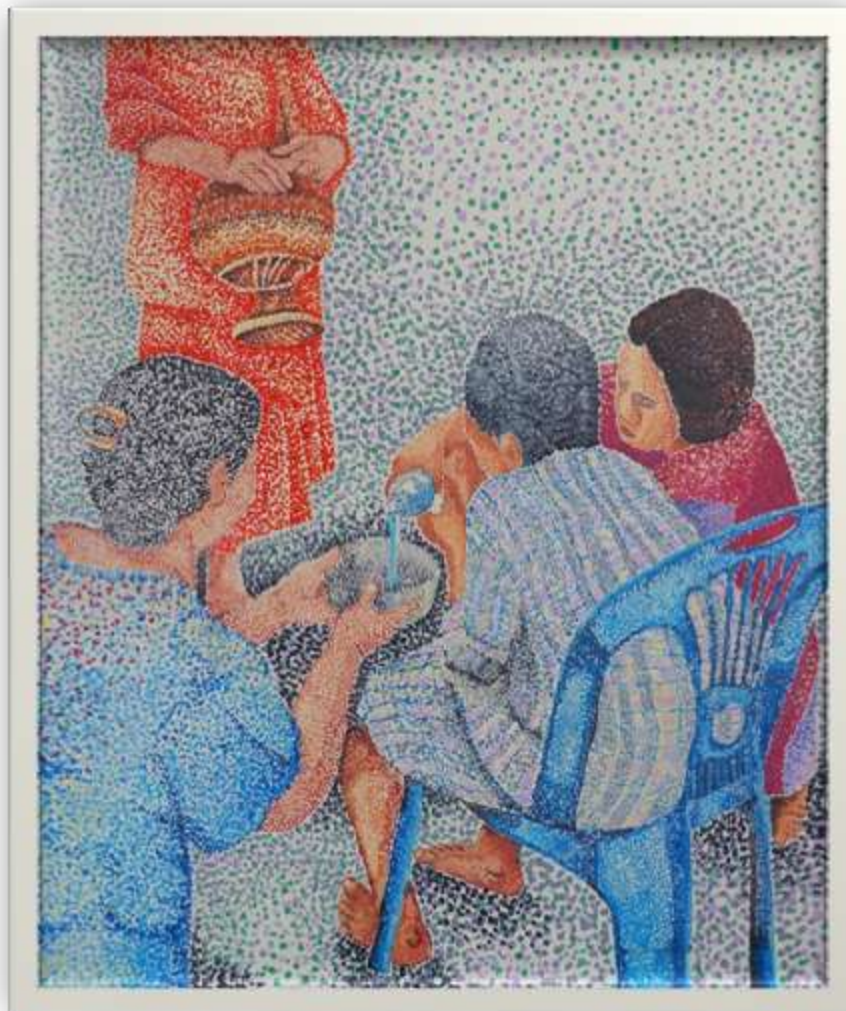
พูนสุข ช่วยทอง. (2548). *ครอบครัว*. กรุงเทพมหานคร: ชารอักษร.

ลัทธิประทับใจยุคหลัง. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/ลัทธิประทับใจยุคหลัง>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ผลงานสร้างสรรค์

ผลงานชุดที่ 1 “ช่วงเช้า”

ชื่อผลงาน ใส่บาตร

ขนาด 100X120 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

ชื่อผลงาน ข้าวเช้า

ขนาด 100X120 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

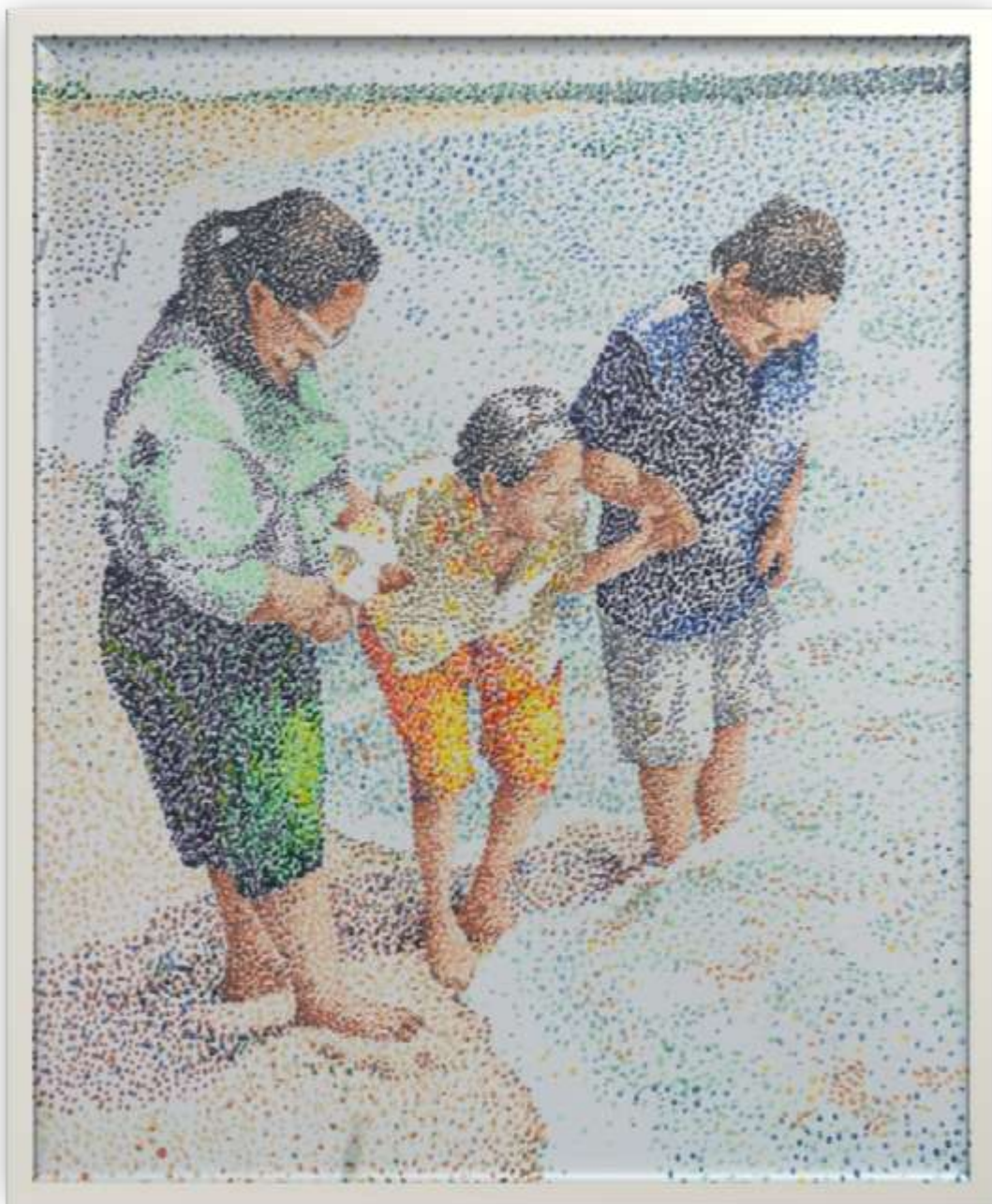

ชื่อผลงาน งานเช้า

ขนาด 100X120 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

ผลงานชุดที่ 2 “ช่วงกลางวัน”

ชื่อผลงาน เดินด้วยกัน

ขนาด 100X120 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

ชื่อผลงาน มองไปด้วยกัน

ขนาด 100X120 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

ชื่อผลงาน งานประจำ

ขนาด 100X120 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

ผลงานชุดที่ 3 “ช่วงเย็น”

ชื่อผลงาน เล็กงาน

ขนาด 100X120 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

ชื่อผลงาน ทำครัว

ขนาด 100X120 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

ชื่อผลงาน ก่อนนอน

ขนาด 100X120 cm.

เทคนิค สีอะคริลิก

ภาคผนวก ข

การนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย

วัฒนธรรมและศิลปกรรมศาสตร์ ระดับชาติครั้งที่ 1

ในวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2560

ภาคผนวก ค

การนำเสนอผลงานวิจัย 5 บท

